

PROVEDBENI PROGRAM GRADA DUBROVNIKA ZA RAZDOBLJE 2022. - 2025.

GRAD
DUBROVNIK

Dubrovnik, prosinac 2021.

SADRŽAJ

1. Predgovor.....	1
1.1 Zakonodavni okvir.....	2
1.2 Stateški okvir.....	3
2. Uvod.....	5
2.1 Opći podaci – Grad Dubrovnik.....	5
2.2 Samoupravni djelokrug Gradske uprave.....	6
2.3 Vizija i misija Grada Dubrovnika za mandatno razdoblje 2022. - 2025.....	9
2.4 Stanovništvo.....	10
2.5 Proračun.....	11
2.6 Indeks razvijenosti i gospodarske zone.....	13
2.7 Poduzetništvo i poduzetnička infrastruktura.....	14
2.8 Poljoprivreda i ribarstvo.....	17
2.9 Zdravstvo.....	19
2.10 Socijalna skrb.....	20
2.11 Turizam.....	25
2.12 Promet.....	28
2.13 Vatrogastvo i civilna zaštita.....	30
2.14 Kulturna dobra.....	31
3. Opis izazova i razvojnih potreba.....	37
3.1 SWOT Analiza.....	37
3.2 Analiza potreba i potencijala.....	40
3.2.1 Prirodni resursi, okoliš i infrastruktura.....	40
3.2.2 Gospodarstvo.....	41
3.2.3. Ljudski resursi, stanovništvo i demografija.....	41
3.2.4. Društvene djelatnosti – civilno društvo, obrazovanje, zdravstvena i socijalna skrb.....	42
4. Popis prioriteta djelovanja.....	43
5. Razvojne mjere.....	47
6. Praćenje, izvještavanje i vrednovanje.....	60
7. Popis slika.....	62
8. Popis tablica.....	63

1. Predgovor

U razdoblju do 2020. godine važeći strateški akt Grada Dubrovnika bila je Strategija razvoja Grada Dubrovnika od 2018. do 2020. godine sukladno Zakonu o strateškom planiranju i upravljanju razvojem Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 123/17, članak 26.).

Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave kratkoročni su akti strateškog planiranja koji opisuju i osiguravaju postizanje ciljeva, ako je primjenjivo, iz srednjoročnog akta strateškog planiranja i poveznicu s proračunom jedinice lokalne samouprave. Provedbeni program jedinice lokalne samouprave donosi se za vrijeme trajanja mandata izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave i vrijedi za taj mandat.

Misija i vizija ove gradske uprave za mandat od 2021. do 2025. je grad ugodan za život, odgovoran prema svojim stanovnicima, grad koji se razvija održivim smjerom koristeći suvremene digitalne tehnologije u inovativnom i kreativnom gospodarstvu, efikasnoj infrastrukturi, urbanoj mobilnosti i odgovornom turizmu. Grad ponosan na svoju povijest, usmjeren sigurnoj i odgovornoj budućnosti. Dubrovnik je grad koji prihvaća svakoga i ne isključuje nikoga i grad jednakih mogućnosti. Dubrovnik je grad koji iznimno poštuje svakog gosta, ali istovremeno i grad u čijem je središtu svaki njegov stanovnik, bez obzira u kojem dijelu grada živi.

Proces izrade Provedbenog programa Grada Dubrovnika 2022. - 2025. godine odvio se u nekoliko faza, kako slijedi:

1. Izrada analize stanja;
2. Izrada SWOT analize;
3. Prijedlog vizije i misije;
4. Razrada strateških mjera, aktivnosti i projekata;
5. Definiranje baze projekata koji će se započeti i/ili realizirati do 2025. godine te definiranje potencijalnih projekata;
6. Izrada okvira za praćenje i izvještavanje.

1.1 Zakonodavni okvir

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 123/17) uređen je sustav strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj na svim razinama upravljanja (nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini) te način pripreme, izrade, provedbe, izvješćivanja, praćenja provedbe i učinaka te vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 123/17), Vlada Republike Hrvatske je 2018. godine donijela Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave («Narodne novine», broj 89/2018). Sustav strateškog planiranja u RH temelji se nacionalnim (Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine), regionalnim, odnosno županijskim (Planovi razvoja jedinica regionalne/područne samouprave za razdoblje) te lokalnim (Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave aktima strateškog planiranja).

U skladu s navedenim, Provedbeni program Grada Dubrovnika za razdoblje 2022. - 2025. predstavlja kratkoročni strateški akt kojim se definiraju mjere, aktivnosti i projekti Grada Dubrovnika, a koji su usklađeni sa strateškim okvirom hijerarhijski viših akata, odnosno s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (dalje: NRS 2030.) te s Planom razvoja Dubrovačko-neretvanske županije do 2027. Obvezni sadržaj Provedbenog programa Grada Dubrovnika za razdoblje 2022. - 2025. utvrđen je člankom 18. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave («Narodne novine», broj 89/2018).

1.2 Stateški okvir

NRS 2030 usklađena je s ciljevima nove regionalne i kohezijske politike Europske unije za razdoblje 2021. - 2027.:

1. Pametnija Europa;
2. Zelenija Europa;
3. Povezanija Europa;
4. Socijalnija Europa;
5. Europa bliža građanima.

Strateški okvir NRS 2030, kao krovni nacionalni strateški akt na koji se potom veže i strateški smjer razvoja na regionalnoj i lokalnoj razini sastoji se od sljedećih razvojnih smjerova i strateških ciljeva (dalje SC):

Razvojni smjer 1. Održivo gospodarstvo i društvo

- SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo;
- SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi;
- SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom;
- SC 4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske.

Razvojni smjer 2. Jačanje otpornosti na krize

- SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život;
- SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji;
- SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj.

Razvojni smjer 3. Zelena i digitalna tranzicija

- SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost;
- SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva;
- SC 10. Održiva mobilnost;
- SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva.

Razvojni smjer 4. Ravnomjeren regionalni razvoj

- SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima;
- SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti.

Plan razvoja Dubrovačko-neretvanske županije je srednjoročni regionalni strateški akt, a prioriteti Plana razvoja Dubrovačko-neretvanske županije do 2027. na temelju kojeg je izrađen Provedbeni program Grada Dubrovnika za naredno razdoblje su sljedeći:

PRIORITET I: Jačanje otpornosti gospodarstva i povećanje ulaganja u održivo i digitalno gospodarstvo

PRIORITET II: Pобољшanje kvalitete života te unaprjeđenje ljudskog kapitala

PRIORITET III: Očuvanje okoliša, poboljšanje povezivosti i održivo korištenje baštine

PRIORITET IV: Unapređenje upravljanja razvojem

Dokument je usklađen s višegodišnjim financijskim okvirom EU te aktima strateškog planiranja povezanim s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. - 2027. definiranim Odlukom o utvrđivanju akata strateškog planiranja povezanih s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine, rokova donošenja i tijela zaduženih za njihovu izradu (Vlada Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/20-04/352, URBROJ: 50301-05/16-20-6), a koja je u skladu s Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize (COM(2018) 375 final).

Nakon donošenja Plana razvoja Dubrovačko-neretvanske županije do 2027. mjere Provedbenog programa Grada Dubrovnika povezane su s posebnim ciljevima predmetnog srednjoročnog strateškog akta.

2. Uvod

2.1 Opći podaci – Grad Dubrovnik

Dubrovnik je grad na jugu Hrvatske, administrativno središte Dubrovačko-neretvanske županije i jedno od najvažnijih povijesno-turističkih središta Hrvatske. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, Dubrovnik je imao 42.615 stanovnika, a prostire se na površini od 143,35 km². Uspješan razvoj Dubrovnika u prošlosti, čije se gospodarstvo temeljilo na pomorsko-trgovačkoj djelatnosti ponajprije je uvjetovan povoljnim zemljopisnim smještajem. Glavne gospodarske grane kroz povijest bila su brodogradnja, pomorstvo, trgovina i obrt, a u novije vrijeme turizam.

Slika 1. Prostorna pokrivenost područja svjetskog dobra, kontaktne zone i okruženja

Izvor: Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a Starim gradom Dubrovnikom

Zlatno doba Dubrovačke Republike nastupa u 16. stoljeću. Uz svoje bogatstvo i diplomaciju, grad je postigao izvanredan stupanj razvoja i bio jedan od središta razvitka hrvatskog jezika i književnosti te su u njemu stvarali mnogi značajni hrvatski pjesnici, dramatičari, slikari, matematičari, fizičari i drugi učenjaci.

Temelj prosperiteta čini trgovačka mornarica koja u 16. stoljeću svojom kvalitetom i brojem od 180 do 200 brodova dostiže po jačini i veličini treću u svijetu. Dubrovački su brodovi prevozili robu stranih trgovaca, plovili obalama Sredozemnog mora i stizali sve do Engleske, pa čak i do obale Sjeverne Amerike.

Povijesna jezgra Dubrovnika je 1979. godine među prvim dobrima uvrštena na UNESCO-ov Popis svjetske kulturne baštine. Dubrovnik je grad izuzetne povijesti, svjetski poznate spomeničke baštine i ljepote te je jedan od najatraktivnijih i najpoznatijih gradova Sredozemlja. Zidine zaokružuju kompleks javnih i privatnih, sakralnih i svjetovnih građevina iz svih perioda gradske povijesti od samog osnutka u sedmom stoljeću, a posebno su značajni glavna ulica starog dijela grada – Stradun te Knežev dvor, Crkva svetog Vlaha, Katedrala, tri velika samostana i Sponza.

Nakon proglašenja neovisnosti Republike Hrvatske i srpske agresije na Hrvatsku, Dubrovnik je od listopada 1991. trpio razarajuće napade. Dubrovački kraj bio je okupiran i znatno porušen, a sam grad je u osmomjesečnom potpunom okruženju više puta bombardiran i sustavno uništavan.

Danas je Dubrovnik svjetski poznata kulturna destinacija. U Gradu se održavaju brojni festivali i kulturni događaji od kojih su najznačajnije Dubrovačke ljetne igre, Festa Svetog Vlaha i Dubrovački zimski festival. Dubrovnik je također gospodarsko središte Dubrovačko-neretvanske županije prema kojemu gravitira njegova okolica, a Luka Gruž je putnička luka s najviše uplovljavanja brodova za kružna putovanja u Hrvatskoj.

2.2 Samoupravni djelokrug Gradske uprave

Organizacijska struktura Grada Dubrovnika je sljedeća:

Gradonačelnik zastupa Grad i nositelj je izvršne vlasti Grada, izabran je na lokalnim izborima, nakon što Vlada Republike Hrvatske raspiše izbore za članove predstavničkih tijela jedinica i za općinske načelnike, gradonačelnike i župane te njihove zamjenike (Zakon o lokalnim izborima NN 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20, 37/21).

Grad Dubrovnik ima jedanaest upravnih odjela i dvije službe i to Služba gradskog vijeća i Služba za unutarnju reviziju.

1. Upravni odjel za poslove gradonačelnika
2. Upravni odjel za kulturu i baštinu
3. Upravni odjel za proračun, financije i naplatu
4. Upravni odjel za turizam, gospodarstvo i more
5. Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo
6. Upravni odjel za gospodarenje imovinom, opće i pravne poslove
7. Upravni odjel za izdavanje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje
8. Upravni odjel za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša
9. Upravni odjel za komunalne djelatnosti, promet i mjesnu samoupravu
10. Upravni odjel za izgradnju i upravljanje projektima
11. Upravni odjel za europske fondove, regionalnu i međunarodnu suradnju

Slika 2: Organizacijska struktura Grada Dubrovnika

Izvor: [Grad Dubrovnik](#)

2.3 Vizija i misija Grada Dubrovnika za mandatno razdoblje 2022. - 2025.

Misija i vizija ove gradske uprave za mandat od 2021. do 2025. je grad ugodan za život, odgovoran prema svojim stanovnicima, grad koji se razvija održivim smjerom koristeći suvremene digitalne tehnologije u inovativnom i kreativnom gospodarstvu, efikasnoj infrastrukturi, urbanoj mobilnosti i odgovornom turizmu. Grad ponosan na svoju povijest, usmjeren sigurnoj i odgovornoj budućnosti. Dubrovnik je grad koji prihvaća svakoga i ne isključuje nikoga i grad jednakih mogućnosti. Dubrovnik je grad koji iznimno poštuje svakog gosta, ali istovremeno i grad u čijem je središtu svaki njegov stanovnik, bez obzira u kojem dijelu grada živi.

Sukladno prioritetima Europske Unije za naredno financijsko razdoblje (2021. - 2027.), ali i prioritetima Republike Hrvatske, i Grad Dubrovnik je usmjeren ka jačanju gospodarstva ulaganjem u istraživanje i inovacije, podupiranjem poslovne konkurentnosti, digitalizacije kroz projekte Dubrovnik za digitalne nomade, Digitalizacija kulture i Nabavke IT opreme za osnovne škole. Projekti razvoja vještina za pametnu specijalizaciju te jačanje digitalne povezivosti kroz projekte Pametni otoci i Otvoreni Grad dokazuje da će lokalna uprava ovaj mandat posvetiti tome da Dubrovnik postane *Pametniji grad*.

Održiviji i Zeleniji grad promicat će energetska učinkovitost i obnovljive izvore energije kroz projekte energetske obnove škola, vrtića i zgrada javne namjene. Prilagodbe na klimatske promjene će se promicati kroz projekt Reciklažno dvorište Orašac i AIRSPOT, dok će se sprječavanje rizika, zaštita okoliša i održivosti resursa promicati kroz projekte Pobrežje nova poslovna zona i centar kulturnog, kreativnog i poslovnog turizma, Park Gradac, Park Pile – ljetna pozornica i Park Platana.

Jedan od prioriteta je učiniti Dubrovnik *Povezanijim gradom* gdje će se razvoj održive, pametne i sigurne mobilnosti promicati kroz ulaganja u infrastrukturu i cestovno rasterećenje.

Dubrovnik će postati *Grad s istaknutijom socijalnom komponentom* jačanjem zdravstvenog sustava te promocijom socijalnog uključivanja, obrazovanja i cjeloživotnog učenja i pružanjem socijalnih usluga u zajednici s ciljem smanjenja i prevencije institucionalizacije. Projektima kojima se pruža podrška rizičnim skupinama poput izgradnje Doma za starije i nemoćne, Rekonstrukcije i opremanja terapijskog bazena OB Dubrovnik, Programa stipendiranja za osobe slabijeg imovinskog statusa te osoba s invaliditetom, izgradnjom Senzoričkog parka i projektima poput Faza II Grad za djecu, Centar integrativnog razvoja Dubrovnik – Dubrovnik grad znanja, Jugaši srca velikog i Pomoćnici u nastavi u OŠ Grada Dubrovnika, gradska uprava će postići cilj da postane Grad s istaknutijom socijalnom komponentom.

Kroz program ITU (Integrirana teritorijalna ulaganja) mehanizma Grad Dubrovnik će provesti niz projekata koji će omogućiti *Grad bliži ljudima*.

2.4 Stanovništvo

Administrativno-teritorijalni ustroj Grada Dubrovnika ima ukupno 32 samostalna naselja i to je u odnosu na neke druge administrativne gradove u Republici Hrvatskoj relativno i apsolutno veliki broj naselja.

Prema političko-teritorijalnom ustroju u vrijeme popisa stanovništva 2011. godine, obuhvaća naselja: Bosanka, Brsečine, Čajkovića, Čajkovići, Donje Obuljeno, Dubravica, Dubrovnik, Gornje Obuljeno, Gromača, Kliševo, Knežica, Koločep, Komolac, Lopud, Lozica, Ljubač, Mokošica, Mravinjac, Mrčevo, Nova Mokošica, Orašac, Osojnik, Petrovo Selo, Pobrežje, Prijedor, Rožat, Suđurađ, Sustjepan, Šipanska Luka, Šumet, Trsteno i Zaton.

Prema podacima posljednjeg popisa stanovništva 2011. godine, najviše stanovnika živi u Gradu Dubrovniku – 42 615 osoba, što čini udio od 34,77% ukupnog broja stanovnika u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Kada govorimo o omjeru ženskog i muškog stanovništva, ne postoji značajna razlika u njihovom udjelu. Naime, žena je 22 472, a muškaraca 20 143.

Prosječna starost stanovnika u Gradu Dubrovniku na temelju podataka iz 2011. godine je 42,4 godina. Najviše stanovnika Grada pripada kontingentu od 20 do 59 godina (54%), a najmanji broj stanovnika pripada kontingentu od 0 – 19 godina (20%), prema čemu se može zaključiti kako stanovništvo Grada Dubrovnika pripada starijem tipu populacije.

Podaci iz popisa 2011. godine prema školskoj spremi stanovništva starijeg od 15 godina ukazuju sljedeće:

- ukupan broj osoba starijih od 15 godina je 36 255;
- bez školske spreme ukupno je 321 osoba, 0,89%;
- nepotpuno osnovno obrazovanje imale su 1 394 osobe, tj. 3,84% osoba;
- neki stupanj obrazovanja (osnovno, srednje, više i visoko) imalo je ukupno 34 407 osoba, što je 95% osoba (najbrojniji su oni sa srednjim obrazovanjem);
- dok je nepoznata školska sprema za 133 osobe.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine nacionalni sastav stanovništva u najvećem postotku čine:

- Hrvati: 38 498 (90,34%);
- Srbi: 1 164 (2,73%);
- Bošnjaci: 1 499 (3,52%);
- Crnogorci: 194 (0,46%).

Za hrvatski materinji jezik izjasnilo se 41 081 ili 96,40%. Katolici čine 35 940 ili 84,34%, muslimani 2 240 ili 5,26%, pravoslavci 1 481 ili 3,48%, agnostici i skeptici 360 ili 0,84%, a da su ateisti ili nisu vjernici izjasnilo se 1 313 osoba ili 3,08%.

Preostali udio od 3% čine ostale regije, pokreti i svjetonazori.

Prema neslužbenim podacima o popisu stanovništva iz 2021. godine navodi se da je Dubrovnik jedan od rijetkih gradova u Republici Hrvatskoj s povećanjem broja stanovnika.

Tablica 1. Stanovništvo prema starosti i spolu, 2011. godina

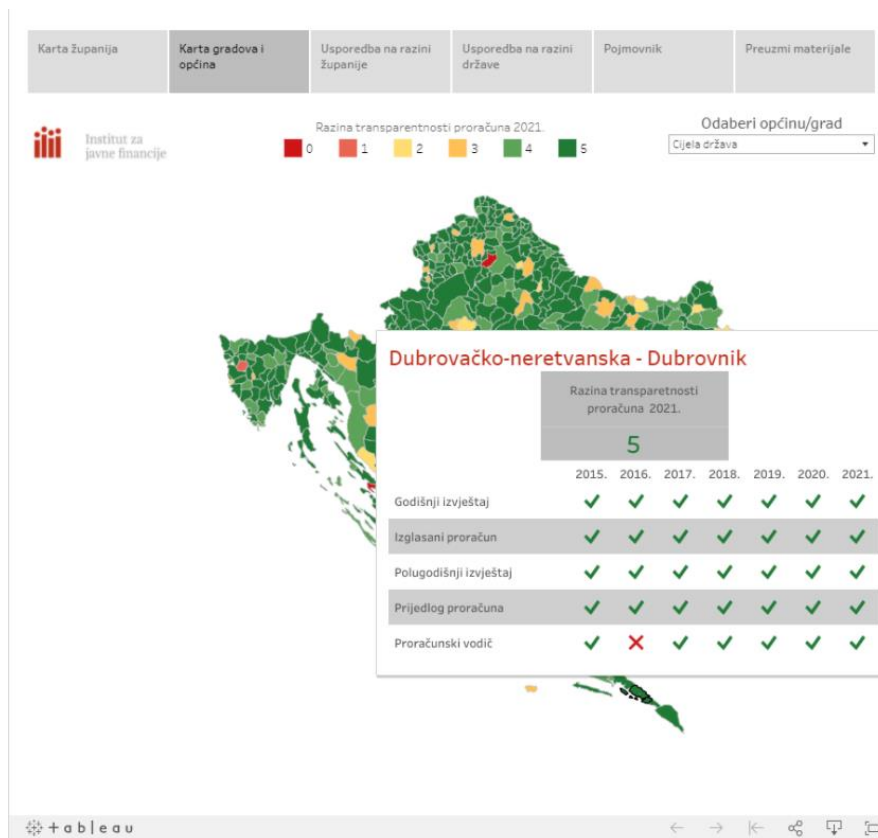
	Spol	Ukupno	Starost																			
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
Dubrovačko-neretvanska županija	sv.	122.568	6.660	6.074	7.185	7.374	7.464	8.042	8.176	7.727	7.911	8.348	8.855	8.898	8.009	5.314	6.111	5.024	3.282	1.570	439	105
	m	59.621	3.419	3.117	3.710	3.777	3.823	4.065	4.213	3.957	3.853	3.998	4.411	4.381	3.779	2.489	2.725	2.095	1.249	430	106	24
	ž	62.947	3.241	2.957	3.475	3.597	3.641	3.977	3.963	3.770	4.058	4.350	4.444	4.517	4.230	2.825	3.386	2.929	2.033	1.140	333	81
Gradovi																						
Dubrovnik	sv.	42.615	2.200	1.922	2.238	2.381	2.460	2.727	3.031	2.790	2.839	2.923	3.032	3.149	2.995	2.058	2.242	1.752	1.148	521	167	40
	m	20.143	1.147	1.000	1.143	1.256	1.272	1.316	1.514	1.423	1.382	1.352	1.433	1.437	1.336	908	950	696	394	134	45	5
	ž	22.472	1.053	922	1.095	1.125	1.188	1.411	1.517	1.367	1.457	1.571	1.599	1.712	1.659	1.150	1.292	1.056	754	387	122	35

Izvor: [Državni zavod za statistiku](#)

2.5 Proračun

Proračun Grada Dubrovnika u sklopu istraživanja Instituta za javne financije ocijenjen je najvišom ocjenom za transparentnost proračuna. To podrazumijeva potpune, točne, pravovremene i razumljive informacije o proračunu i omogućuje kontrolu prikupljanja i trošenja javnog novca.

Slika 3. Ocjena proračuna Grada Dubrovnika prema istraživanju

Izvor: [Institut za javne financije](#)

Grad Dubrovnik u svibnju ove godine potpuno je digitalizirao sustav javne uprave i to kroz projekt „Otvoreni grad“ koji građanima omogućuje transparentan uvid u poslovanje jedinice lokalne samouprave. Sustav je podijeljen u tri kategorije: sustav eDubrovnik – Građani upravljaju gradom, eDubrovnik – Financije i eDubrovnik – Digitalni obrasci, a sučelju se pristupa jednim klikom na ikonu istaknutu na naslovnici službene stranice Grada Dubrovnika.

eDubrovnik – Financije omogućuju transparentan uvid u sve stavke gradskog proračuna, uz usporedbu s prethodnim proračunima i svim rebalansima, financijske transakcije sa svim poslovnim subjektima s kojima posluje Grad. Glavni cilj je da svaki građanin razumije u koju se svrhu troši novac, zbog čega je sve prikazano na jednostavan i razumljiv način.

Uz registraciju korisnika, građani mogu pristupiti i informacijama o stanju svih vlastitih financijskih obveza prema Gradu Dubrovniku u stvarnom vremenu te mogu davati svoje ideje i prijedloge za poboljšanje kvalitete života u Gradu. Zahvaljujući sustavu digitalnih obrazaca, zahtjevi se sada podnose online, a status predmeta prate putem automatskog sustava notifikacije što im također daje trenutni uvid u poslovanje gradske uprave.

Dodatno, važan pokazatelj kvalitete ulaganja i proračunske potrošnje, svakako je strateško ulaganje - odnosno ostvarivanje zadanih strateških ciljeva i proračunska izdvajanja za iste.

Strateški ciljevi ostvaruju se kroz razvojne projekte, programe i mjere kojima se potiče kvalitetno raspolaganje dostupnim resursima i održivi razvoj područja.

2.6 Indeks razvijenosti i gospodarske zone

Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti JLP(R)S-a u određenom razdoblju.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 147/14 i 123/17) i Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ broj 132/17), Grad Dubrovnik je uvršten u VIII. skupinu jedinica lokalne samouprave.

U VIII. skupini jedinica lokalne samouprave prema vrijednosti indeksa nalaze se prva četvrtina iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Indeks razvijenosti Grada Dubrovnika je 115,64%.

Tablica 2. Pokazatelji razvijenosti Grada Dubrovnika

GRAD DUBROVNIK	Vrijednosti osnovnih pokazatelja	Prosječni dohodak po stanovniku	38.130,42
		Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	7.394,93
		Prosječna stopa nezaposlenosti	0,0841
		Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	103,72
		Indeks starenja (2011.)	125,00
		Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2011.)	0,3562
	Vrijednosti standardiziranih pokazatelja	Prosječni dohodak po stanovniku	121,49
		Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	125,52
		Prosječna stopa nezaposlenosti	109,62
		Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	108,76
		Indeks starenja (2011.)	101,32
		Stupanj obraovanja (VSS, 20-65) (2011.)	133,35
	Indeks razvijenosti i skupine	Indeks razvijenosti	115.637
		Razvojna skupina	8

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Vrijednost indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti prema novom modelu izračuna na lokalnoj razini (razdoblje 2014. - 2016.)

Zone gospodarske namjene – poslovne, izvan užeg urbanog područja Grada Dubrovnika

Tablica 3. Zone gospodarske namjene – poslovne, izvan užeg urbanog područja Grada Dubrovnika

Naziv	Lokalitet	Namjena	Površina (ha)	Postojeće/ planirano
Petrovo selo	Petrovo selo	2, K1, K2, K3	3,5	planirano
Komolac	Komolac- Podgaj	K1, K2, K3	8,9	postojeće
Brodogradilište Mokošica	Rt Žalo	K1, K3	1,4	postojeće
Poslovna zona Komolac	sjeverozapadno od bivše D8	K2	0,7	postojeće
Komunalna zona na Žarkovici	Žarkovica	K3	0,95	planirano
Komunalno servisna zona kraj Opće bolnice Dubrovnik	kraj Opće bolnice Dubrovnik	K3	0,51	planirano
Komunalno- servisna zona Komolac	Komolac	K3	1,68	planirano

Izvor: Generalni urbanistički plan Grada Dubrovnika - pročišćeni tekst (Službeni glasnik Grada Dubrovnika 8/21)

Tablica 4. Zone poslovne namjene i građevinska područja za proizvodno-obrtnu namjenu određena Prostornim planom uređenja Grada Dubrovnika

Zone poslovne namjene	Građevinska područja za proizvodno obrtnu namjenu
1. Suđurađ	1. Trsteno
2. Šipanska luka	2. Pobrežje
3. Komolac	3. tehničko- tehnološki blok Osojnik
4. Brsečina	

Izvor: Prostorni plan uređenja Grada Dubrovnika - pročišćeni tekst (Službeni glasnik Grada Dubrovnika 7/21)

2.7 Poduzetništvo i poduzetnička infrastruktura

Grad Dubrovnik je uvidio da su poduzetnici veliki pokretači cjelokupnog gospodarstva, stoga se radi na poticanju poduzetnika te malih i srednjih poduzeća, a ponajviše obrtnika i poduzetnika početnika kojima je pomoć u početku najpotrebnija. Neke od projekata koje Grad Dubrovnik provodi opisuju se u nastavku.

Poduzetnički inkubator „Tvornica ideja“

Poduzetnički inkubator poduzetnicima početnicima omogućuje najam ureda po subvencioniranim cijenama. Osim poslovnog prostora, korisnicima su na raspolaganju poslovna infrastruktura, intelektualne i poslovne usluge i dr. u razdoblju inkubacije. Nakon tog perioda, trebali bi se osamostaliti i prepustiti mjesto u inkubatoru drugom poduzeću. S najmom, korisnici Inkubatora dobivaju tehničku i savjetodavnu podršku kako bi mogli uspješno razvijati svoje ideje i poslovanje.

Prostor poduzetničkog inkubatora sastoji se od 7 ureda koji se mogu prilagođavati potrebama stanara, a mladim poduzetnicima je na raspolaganju i dvorana za sastanke, prezentacije i edukacije. Zakupnina za poslovne prostore usklađena je s tržišnom cijenom, a subvencionirane cijene najma ovise o vremenu provedenom u inkubatoru.

Osim prostora, inkubator želi poduzetnicima početnicima omogućiti tehničku podršku i različite usluge koje bi im mogle pomoći u razvoju i poslovanju, poput računovodstvenih i marketinških usluga te programe edukacija i savjetodavne pomoći za pronalaženje financijskih sredstava putem nacionalnih i međunarodnih projekata.

Inkubator je realiziran sredstvima Ministarstva poduzetništva i obrta i Grada Dubrovnika, a dio je Dubrovačke razvojne agencije DURA-e, te ujedno i prvi takav u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Na ovaj način inkubirana poduzeća dobivaju potrebnu podršku da pokrenu svoju djelatnost bez velikih tehničkih i administrativnih troškova, djeluju u poslovnoj atmosferi okruženi drugim poduzećima u nastanku i Agencijom kao savjetodavnim tijelom te tako sudjeluju u gospodarskom razvoju područja i smanjenju nezaposlenosti u regiji.

„Start-up akademija“

Dubrovačka razvojna agencija DURA provodi projekt „Start-up akademija“ – projekt neformalnog obrazovanja namijenjen poduzetnicima početnicima i onima koji namjeravaju postati poduzetnici. Cilj projekta je pružiti ciljanoj grupi osnovna znanja potrebna za uspješno vođenje poduzeća i opstanak na tržištu te tako povećati stopu preživljavanja poduzetnika početnika u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Dodjela potpora

Zbog poticanja tradicijskih obrta, Upravni odjel za turizam, gospodarstvo i more dodjeljuje subvencije tradicijskim deficitarnim obiteljskim obrtima odnosno uslužnim obrtima i obrtima u proizvodnji.

Sveukupni iznos potpore za dubrovačke obrtnike u 2021. godine iznosi 1.144.000,00 kuna, a mjesečni neto iznos od dvije tisuće kuna obrtnicima isplaćivao se tijekom cijele godine.

Na natječaj za dodjelu potpora prijavilo se 49 potencijalnih obrtnika, od čega je 48 obrtnika u potpunosti ispunilo uvjete iz natječaja i kriterije iz Pravilnika za održavanje i razvoj tradicijskih obrta.

U odnosu na 2020. godinu kada su sklopljena ukupno 42 ugovora, ove godine potpore su odobrene za šest novih obrta, a radi se o jednom krojaču za muškarce, jednom restauratoru, po jednom obrtu za obradu drva, odnosno obradu stakla i keramike te dvama obrtima za izradu unikatnog nakita.

Potpore za razvoj i održavanje tradicijskih dubrovačkih obrta dodjeljuju se već pune dvadeset i dvije godine, a iste se, između ostalih, dodjeljuju obrtima za izradu izvornih suvenira i autohtonih proizvoda, obrtima za obradu kamena, krojačkim obrtima, obrtima za izradu klobuka, veziva i pletiva, obrtima za proizvodnju predmeta od stakla i keramike, frizerima, urarima, zlatarima, postolarima, restauratorima te obrtima za obradu željeza i metala, odnosno izradu ključeva i brava. Tako je od razdoblja 2000. do 2021. godine Grad Dubrovnik dodijelio subvencije za više od stotinu obrtnika u sveukupnom iznosu od 11.663.000,00 kuna.

Također, Grad Dubrovnik donio je mjere financijske pomoći gospodarstvenicima za prevladavanje krize izazvane pandemijom uzrokovane bolesti COVID-19 u nadležnosti Upravnog odjela za turizam, gospodarstvo i more.

Mjere podrazumijevaju subvenciju za pokriće dijela troškova najma poslovnog prostora za gospodarske subjekte na području grada Dubrovnika.

Uvjeti, kriteriji i načini isplate subvencija pravnim i fizičkim osobama definirani su Odlukom o dodjeli subvencija i to u iznosu do maksimalno 2.500 kuna mjesečno. Odredbe ove Odluke nisu se odnosile na gospodarske subjekte koji imaju sklopljene ugovore o najmu poslovnih prostora u vlasništvu ili suvlasništvu Grada Dubrovnika, na koje se odnosi mjera smanjenja zakupnine za iznos od 50%.

Gradsko vijeće Grada Dubrovnika usvojilo je nove mjere pomoći zakupnicima javnih površina i poslovnih prostora u vlasništvu Grada koje će vrijediti za razdoblje od 1. studenog 2021. do 1. ožujka 2022.

2.8 Poljoprivreda i ribarstvo

Poljoprivredno gospodarstvo čine sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost i kojima upravlja poljoprivrednik, a koje se nalaze na području Republike Hrvatske. Pravni subjekti koji koriste poljoprivredna zemljišta na području Grada Dubrovnika su dominantno obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG), zatim ih slijede trgovačka društva te obrti, ostali pravni subjekti i zadruge.

Postoji oko 500 poljoprivrednih gospodarstava na području Grada Dubrovnika. Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta na kojoj je registrirana poljoprivredna proizvodnja na području Grada Dubrovnika iznosi 333,18 ha. Korišteno poljoprivredno zemljište je većinom u vlasništvu kućanstava. Od toga se najviše zemljišta nalazi pod maslinicima (49,27%), a zatim slijede površine pod krškim pašnjacima (27,15%), oranicama (6,03%) te miješanim trajnim nasadima (5,05%). Korišteno poljoprivredno zemljište na području Grada Dubrovnika koje se nalazi pod vinogradima iznosi 14,11 ha.

Poljoprivreda je gospodarska grana bitna za prehranu stanovništva, zaposlenost te utjecajan čimbenik za druge gospodarske djelatnosti kao što su prehrambena industrija, trgovina i turizam. Ekonomske mogućnosti u sektoru poljoprivrede i ribarstva su značajne.

Aspekt uzgoja stoke na području Grada Dubrovnika manje je vezan za potrebe tržišta, a više za vlastite potrebe dok bi daljnja proizvodnja trebala biti fokusirana na proizvodnju ekološkog karaktera, plasman poljoprivrednih proizvoda poput mesa i mlijeka na obližnja tržišta te na unaprjeđenje gastronomske ponude Grada.

Poticanje poljoprivredne proizvodnje

Cilj ovog programa je poticati održivi gospodarski razvoj Grada Dubrovnika kroz kreiranje poticajnog ozračja i niza poticajnih mjera za razvoj poljoprivredne proizvodnje. Predviđene su sljedeće aktivnosti (djelomično i kroz EU projekte):

- Planirano je uspostavljanje zadruge za poljoprivrednu proizvodnju na području Grada Dubrovnika koja će zapošljavati teže zapošljive skupine društva;
- Planira se uspostava sustava otkupa postojeće proizvodnje poljoprivrednih proizvoda od OPG-ova s područja Grada Dubrovnika od strane zadruge;
- Predviđeno je uspostavljanje malog pogona za preradu proizvoda u okviru zadruge u okviru zgrade na rijeci Ombli, a koji će se prodavati u specijaliziranom prostoru zadruge;
- Planirana je punionica vode na rijeci Ombli kojom će upravljati zadruge;
- Poticat će se rad ženske zadruge za proizvodnju autohtonih proizvoda;

- Poticati će se socijalno poduzetništvo kroz sajmove, edukativne radionice i druge informativne aktivnosti;
- Izgraditi će se brand „Izvorno dubrovačko“;
- Uspostavit će se kreditna linija poduzetnicima u poljoprivredi na području Grada (suradnja s MINGO);
- Implementirat će se sustav potpore male vrijednosti (darovnica) za ekološke proizvođače na području Grada.

Javni poziv za dodjelu potpora male vrijednosti u poljoprivredi Dubrovačko-neretvanske županije raspisan je u 2021. godini za sljedeća ulaganja u poljoprivredi:

Mjera 1. Okrupnjavanje poljoprivrednog posjeda;

Mjera 2. Ulaganje u podizanje trajnih nasada;

Mjera 3. Ekološka proizvodnja;

Mjera 4. Potpora za kontrolu plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima;

Mjera 5. Posebne mjere pomoći za sektor stočarstva;

Mjera 6. Potpora poljoprivrednicima u preradi poljoprivrednih proizvoda;

Mjera 7. Potpora za stvaranje, promidžbu i prodaju županijskih proizvoda te organizaciju stručnih i znanstvenih događanja;

Podmjera 7.1. Stvaranje prepoznatljivih županijskih proizvoda;

Podmjera 7.2. Promidžba i sudjelovanje na sajmovima, izložbama i manifestacijama;

Podmjera 7.3. Potpora za organizaciju sajмова, izložba, manifestacija i stručnih i znanstvenih skupova;

Mjera 8. Potpora za uvođenje sustava navodnjavanja na poljoprivrednim površinama;

Mjera 9. Potpora za istraživačke projekte u poljoprivredi;

Mjera 10. Potpora za nabavu presadnica i sjemenskog sadnog materijala;

Mjera 11. Potpora za kupnju jednokratne prodajne ambalaže za voće i povrće;

Mjera 12. Nabava poljoprivredne mehanizacije i opreme;

Mjera 13. Potpora za kupnju, građenje i opremanje staklenika i plastenika.

Lokalna akcijska skupine u ribarstvu – FLAG „Šabakun“

Grad Dubrovnik je suosnivač nove Lokalne akcijske skupine u ribarstvu, partnerstvo predstavnika gospodarskog sektora ribarstva, civilnog i javnog sektora osnovano s namjerom izrade i provedbe Lokalne razvojne strategije u ribarstvu (LRSR) i lakšeg povlačenja sredstava iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo. Sjedište novoosnovanog FLAG-a je u Dubrovniku u kojem se nalazi 63 registrirana ribara koji će moći prijavljivati svoje projekte za financiranje.

2.9 Zdravstvo

Zdravstvena skrb u Dubrovniku organizirana je na primarnoj i sekundarnoj razini.

Na primarnoj razini pruža se kroz sljedeće djelatnosti: obiteljske medicine, dentalne zaštite, zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece, zdravstvene zaštite žena, javnog zdravstva, higijensko-epidemiološke službe, medicine rada, zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja i prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti, patronažne zdravstvene zaštite, zdravstvene njege u kući bolesnika, hitne medicine, sanitetskog prijevoza, ljekarništva i laboratorijske dijagnostike.

Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhvaća specijalističko-konzilijarnu djelatnost i bolničku djelatnost. U svojem sastavu imaju organiziranu laboratorijsku djelatnost.

Zdravstvene ustanove :

- Opća bolnica Dubrovnik;
- Dom zdravlja Dubrovnik;
- Zavod za javno zdravstvo;
- Zavod za hitnu medicinu.

Također postoji nekoliko poliklinika u gradu Dubrovniku u privatnom vlasništvu koje pružaju djelatnost većinom primarne zdravstvene zaštite te specijalizirane usluge:

- Poliklinika Marin Med;
- Poliklinika Glavić;
- Specijalna bolnica Arithera.

2.10 Socijalna skrb

Centar za socijalnu skrb Dubrovnik ključna je ustanova u sustavu socijalne skrbi. Pruža različite vrste pomoći građanima koji zbog nepovoljnih socio-ekonomskih okolnosti, nesređenih obiteljskih odnosa ili drugih poteškoća nisu u mogućnosti zadovoljiti osnovne životne potrebe.

Već dugi niz godina Grad Dubrovnik kroz mjere socijalnog programa provodi socijalnu politiku prema građanima kojima zbog bolesti, dugotrajne nezaposlenosti i sličnih teških životnih okolnosti prijete siromaštvo i socijalna isključenost te im je potrebna sustavna pomoć. Podmiruje se dio njihovih troškova stanovanja, prehrane, pojedinih zdravstvenih i socijalnih usluga kad su im nužne te usluge javnog gradskog prijevoza. Umirovljenicima i starijim osobama bez osobnog prihoda dodatno se pomaže mjesečnom novčanom potporom.

Svrha provođenja mjera socijalnog programa je osigurati građanima Grada Dubrovnika viši standard socijalne, zdravstvene i humanitarne zaštite te unaprjeđenje kvalitete života svih dobnih skupina.

Tijekom krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 mnogi gospodarski subjekti u Dubrovniku susreli su se s padom prihoda, a posljedično se smanjio broj radnih mjesta. Građani koji su ostali bez posla u tom razdoblju neočekivano su se susreli s padom osobnih primanja, što je izravno utjecalo na kvalitetu njihova života i njihov životni standard. Dubrovnik je specifičan po tome jer veći dio građana radi uglavnom sezonski u turizmu i ugostiteljstvu. Sezonsko zapošljavanje obično počinje već u ožujku i travnju te traje do listopada ili studenog tekuće godine. Nakon toga jedan dio građana prima naknadu za nezaposlenost preko Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te tako financijski prebrodi godinu. U ugostiteljstvu je jedan dio sezonskih radnika ostao bez novih ugovora, ali je jedan dio njih zaposlen preko poticajnih mjera koje je Republika Hrvatska dala tvrtkama u ugostiteljstvu na početku pandemije uzrokovane virusom COVID-19.

Osnovna potreba je mjesto za življenje. Građani koji žive u podstanarstvu posebno su ugroženi, obzirom na činjenicu da je epidemiološka kriza utjecala na mogućnost podmirenja njihovih troškova stanovanja. Kako bi odgovorio navedenom izazovu, Grad Dubrovnik odlučio je pokrenuti mjeru privremene novčane pomoći uz sufinanciranja najma stana obiteljima koje žive u podstanarstvu, a čiji su članovi tijekom ove krize ostali bez posla. Uvođenjem ove mjere Grad Dubrovnik izravno je pomogao građanima koji žive u podstanarstvu, a koji su zbog krize pandemije uzrokovane virusom COVID-19 ostali bez posla. Također spriječeno je da građani ostanu bez krova nad glavom te da im osjetno padne životni standard do te mjere da postanu beskućnici.

Privremena novčana pomoć iznosila je 1.500 kuna za pojedinca koji je ostao bez posla te dodatnih 1.500 kn ako je osoba podstanar. Pomoć se isplaćivala tijekom travnja, svibnja i lipnja 2020. godine. Korisnici su prethodno morali zadovoljiti socijalne kriterije za korištenje mjere. Maksimalan iznos privremene novčane pomoći za obitelj je bio 3.000 kuna, a ako su podstanari još 1.500 kuna, što iznosi ukupno 4.500 kuna.

Privremenu novčanu mjeru koristilo je ukupno 128 građana, dok je 16 građana koristilo privremenu subvenciju za podstanarstvo. Ukupno je iz gradskog proračuna isplaćeno 781.500 kuna.

Treba napomenuti da je Grad Dubrovnik nastavio isplaćivati i redovne pomoći za stanovanje za vrijeme trajanja krize kao što su subvencije za podstanarstvo za mlade, subvencije za podstanarstvo osobama slabijeg materijalnog statusa, jednokratne novčane pomoći, dodatak na mirovinu, dodatak za osobnu invalidninu te pomoć osobama starije životne dobi kroz umirovljenički dodatak i novčanu pomoć starijima od 65 godina koji nemaju vlastitu mirovinu.

Grad Dubrovnik je prva jedinica lokalne samouprave koja je razvila vlastiti model stambenog zbrinjavanja za svoje građane, pod zajedničkim nazivom „Dubrovačka stanogradnja“. Namijenjen je mladima koji nisu kreditno sposobni kupovati stanove koji se nude na dubrovačkom tržištu nekretnina zbog izrazito visokih cijena. Prema ovom modelu stanovi se daju u najam na određeno vrijeme od 10 godina od dana sklapanja Ugovora o najmu s mogućnošću kupnje nakon isteka roka od 10 godina, pod uvjetom da je najamoprimac uredno podmirivao sve svoje ugovorne obveze. U slučaju kupnje stana uplaćena najamnina uračunat će se u iznos kupoprodajne cijene.

Nastavljeno je ulaganje u zdravstvenu skrb građana, Grad Dubrovnik donirao je Općoj bolnici Dubrovnik iznos od 634.000 kune za nabavku 4 respiratora. Općoj bolnici Dubrovnik doniran je iznos od 990.000 kuna za nabavu neophodne medicinske opreme i to za: ginekološki UZV uređaj, bio mikroskop za oftalmološku polikliniku, fuzomat i perfuzor za koronarnu jedinicu, 2 monitora vitalnih funkcija i uterus manipulator za izvođenje ginekoloških operativnih zahvata.

Gradskom društvu Crvenog križa Dubrovnik uplaćena je donacija u iznosu od 400.000 kuna za nabavu plovila za potragu i spašavanje života na vodi.

Nabavom dvaju novih liftera na dubrovačkim plažama nastavili su se radovi na opremanju i uređivanju kupališta na gradskom području. Naime, u namjeri da se osobama s invaliditetom i teško pokretljivim osobama omogući lakši pristup moru, a sukladno Strategiji za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom, Grad Dubrovnik je nabavio dva nova liftera. Jedan će se postaviti na plaži u Donjem Čelu na Kalamoti, a drugi u Zatonu kod

tamošnjeg Dobrovoljnog vatrogasnog društva. Na projektu njihove nabavke i ugradnje aktivno surađuju dva gradska Odjela: Upravni odjel za turizam, gospodarstvo i more koji skrbi za nabavu i postavljanje liftera te Upravni odjel za obrazovanje, sport, socijalnu skrb i civilno društvo koji je zadužen za njihovo održavanje i popravke.

Temeljem Strategije za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom Grada Dubrovnika te trogodišnjeg javnog poziva za sufinanciranje projekata i programa koje provode udruge osoba s invaliditetom i udruge djece s teškoćama u razvoju, u 2021. godini nastavit će se sufinancirati programi i projekti udruga, što će omogućiti njihovu opstojnost i kontinuitet djelovanja za dobrobit osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju.

Mjere socijalnog programa Grada Dubrovnika za 2021. godinu predstavljaju kontinuirane procese koji imaju za cilj očuvanje životnog standarda građana i primjereno zadovoljavanje potreba socijalno osjetljivih skupina te unaprjeđenje kvalitete života svih dobnih skupina od rođenja do starosti.

Mjere socijalnog programa također obuhvaćaju projekte i aktivnosti koji unaprjeđuju zdravlje, zdravstvenu skrb i kvalitetu života građana Dubrovnika.

Grad Dubrovnik nije osnivač niti jedne zdravstvene ustanove, tako da su zdravstveni programi i projekti pretežito usmjereni na preventivnu zdravstvenu zaštitu, odnosno na očuvanje i promicanje zdravlja i zdravih načina življenja djece, mladih i žena, osoba s invaliditetom, kronično oboljelih osoba, te na pomoć zdravstvenim ustanovama nabavkom potrebne medicinske opreme, kao i na potporu u opremanju prostora.

Osigurana su sredstva za financiranje projekata i aktivnosti koji unaprjeđuju zdravlje, zdravstvenu skrb i kvalitetu života građana, a koji nisu u nadležnosti Grada Dubrovnika i predstavljaju tzv. nadstandard:

- sufinanciranje plaće liječnika i medicinske sestre u pedijatrijskoj ambulanti u Mokošici,
- sufinanciranje pružanja zdravstvene zaštite na otoku Koločepu,
- sufinanciranje laboratorijskih usluga primarne zdravstvene zaštite u Mokošici,
- sufinanciranje hitnog interventnog tima na elafitskom otočju.

Gradsko vijeće Grada Dubrovnika usvojilo je u prosincu 2020. godine Razvojnu demografsku strategiju Grada Dubrovnika koja je u nadležnosti Upravnog odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo. Demografska strategija sadrži niz segmenata koji su ključni za poboljšanje demografske strukture. Istaknut je pritom značaj izravnih i neizravnih poticaja poput financijskih, stambenih, komunalnih i pravnih, a koji za cilj imaju povećanje kvalitete

života svih građana. Konstatirano je kako je demografska slika Grada Dubrovnika prema osnovnim pokazateljima i trendovima relativno povoljnija od iste na razini cijele Hrvatske te da je najvažnije u sljedećem razdoblju poticajne mjere usmjeriti prema povećanju rodnosti i anulirati prirodni pad ukupnog stanovništva provodeći istodobno plansku demografsku politiku temeljenu primarno na revitalizacijskim modelima.

U 2020. godini 152 obitelji koristile su novčanu potporu za treće i svako daljnje novorođeno dijete. Novčana potpora u ukupnom iznosu od 33.600 kune isplaćuje se u godišnjim obrocima do navršene sedme godine djetetova života.

Područje skrbi o djeci i mladima je od izuzetne važnosti kako bi se navedene skupine poticale na nastavak obrazovanja, stručnog osposobljavanja i zaposlenja u Republici Hrvatskoj. Nekoliko recentnih istraživanja pokazala su sve veću neaktivnost i neinformiranost mladih. Stoga, Grad Dubrovnik pokušava aktivnom politikom prema djeci i mladima suzbiti negativne trendove i tako već godinama uspješno nosi titulu Grada prijatelja djece, dobivajući svake godine priznanja za uspješno provedene akcije za djecu (Balinjera, Šarena zima u Uvali, Različitost je naše bogatstvo). Grad Dubrovnik kroz financiranje, savjetovanje i neposredno izvršavanje programa kao što su Forum mladih grada Dubrovnika, sufinanciranje programa i projekata udruga u području rada s djecom, Dubrovački karnevo, Šarena zima u Uvali, Dubrovačkog zimskog festivala i obilježavanje Dana dječjih prava, potiče razvoj programa i usluga za djecu.

Grad Dubrovnik po prvi put ima i strateški dokument u području skrbi za mlade. Gradsko vijeće Grada Dubrovnika usvojilo je 2019. Lokalni program za mlade Grada Dubrovnika za razdoblje od 2019. do 2021. „Mladi i Grad skupa“. Pod tim nazivom je i do sada postojao program koji je osmislila gradska uprava prateći želje i potrebe mladih. Lokalni program pripremile su udruge mladih pod vodstvom udruge Centar za karijere mladih, a u suradnji s Gradom Dubrovnikom. Ovim strateškim dokumentom obuhvaćena su ključna područja života i djelovanja mladih: osnaživanje gradske uprave u radu s mladima, aktivni mladi u zajednici za razvoj društvene i političke participacije mladih, mladi, umjetnost i kultura, razvoj Dubrovnika kao studentskog grada te promocija mobilnosti među mladima, mladi i poduzetništvo, mladi i obrazovanje, mladi i zdravlje, razvoj volonterskih prilika usmjerenih mladima te mladi i stambena politika. Ostvarivanjem strateških mjera Grad usmjeren mladima, Grad Dubrovnik neposrednim djelovanjem (kroz vlastite programe poput Foruma mladih, razvoj klubova za mlade na cijelom gradskom području, razvoj Centra za mlade u novom prostoru u Luci Dubrovnik), kao i posrednim djelovanjem kroz podršku udrugama mladih, aktivno radi na razvoju politike za mlade.

Ostvarivanje mjera socijalne skrbi u 2020. godini

Sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, Grad Dubrovnik prioritetno skrbi o građanima koji primaju zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno prava na novčani iznos kojim se osigurava zadovoljavanje osnovnih životnih potreba samca ili kućanstva koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba (utvrđuje se na temelju ostvarenih prihoda te na osnovi imovine koja je u vlasništvu članova obitelji koja živi u zajedničkom kućanstvu.) Visina te pomoći ovisi o broju članova kućanstva. Za samca trenutno iznosi 800 kuna, odnosno 920 kuna ako je ta osoba radno nesposobna, dok se za kućanstvo utvrđuje u iznosu koji predstavlja zbroj udjela za svakog člana kućanstva, s tim da udjeli članova kućanstva iznose za odraslog člana kućanstva 480 kuna, za dijete 320 kuna, za samohranog roditelja 800 kuna te za dijete samohranog roditelja, odnosno dijete u jedno roditeljskoj obitelji 440 kuna. Treba napomenuti da je Zakonom o socijalnoj skrbi propisano da jedinice lokalne samouprave trebaju skrbiti o ovoj skupini stanovnika, podmirenjem njihovih troškova stanovanja i korištenja usluge prehrane u pučkoj kuhinji.

U Dubrovniku je 181 korisnik – nositelj zajamčene minimalne naknade, što je povećanje za 20 korisnika u odnosu na 2019. godinu. 32 je višečlanih kućanstava, a 149 su samci. Sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi jedinice lokalne samouprave dužne su korisnicima zajamčene minimalne naknade isplaćivati naknadu za troškove stanovanja. Troškovi stanovanja odnose se na najamninu, komunalnu naknadu, električnu energiju, plin, grijanje, vodu, odvodnju i druge troškove stanovanja u skladu s posebnim propisima. Naknada za troškove stanovanja isplaćuje će se do iznosa polovice iznosa zajamčene minimalne naknade. U 2020. godini za ovu namjenu Grad Dubrovnik isplatio je ukupno 854.636,00 kuna.

U objektu privremenog prihvatilišta za beskućnike u hotelu Vis 2 trenutno boravi 38 korisnika. Grad Dubrovnik financira režijske troškove u samom objektu, te povremene hitne popravke. Gradsko društvo Crvenog križa Dubrovnik korisnicima pruža uslugu psihosocijalne skrbi. Od početka pandemije uzrokovane bolešću COVID-19 u objekt su smještene dva korisnika.

Grad Dubrovnik izradio je projekt budućeg objekta za pružanje socijalnih usluga u zajednici, koji će u svom sastavu imati i prihvatilište za beskućnike. Riječ je o adaptaciji postojeće zgrade na Kantafigu, koja je ugovorom o rješavanju međusobnih odnosa između Grada Dubrovnika i Hrvatskih cesta pripala Gradu, a gdje će se obaviti radovi na sanaciji krova i unutarnjem uređenju. Po završetku adaptacije Dubrovnik će dobiti prikladan smještaj za beskućnike, ali i prostor za smještaj obitelji u kriznim slučajevima.

Objekt se sastoji od četiri etaže, ukupne površine 1 172 metra četvorna. U podrumu će biti smješteno skladište Crvenog križa za opremu i hranu za krizne situacije, a na gornjim će

etažama biti uređeni smještajni prostori za 45 osoba, s odgovarajućim brojem kupaonica, čajnim kuhinjama, društvenim prostorima te uredskim prostorom za djelatnike.

Prihvatištem za beskućnike upravljat će Crveni križ, dok će adaptaciju i uređenje prostora financirati Grad Dubrovnik, a namjera je i dio sredstava pribaviti kroz EU fondove. Cilj projekta je promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture.

Najbrojnija kategorija građana obuhvaćena Mjerama socijalnog programa su umirovljenici. U Gradu Dubrovniku je 229 korisnika mjera iznad 65 godina koji nemaju vlastitu mirovinu te im je osigurana novčana pomoć u iznosu od 300 kn mjesečno. Grad Dubrovnik već dugi niz godina aktivno sudjeluje u rješavanju stambenih problema svojih građana, i to: neposredno, dodjelom stana u najam i posredno putem programa društveno poticane stanogradnje i rješavanju stambene problematike koja je i jedan od najvećih problema, posebice kada je riječ o mladim obiteljima, s većim brojem djece, onima u socijalno zdravstvenim potrebama i osobama koje zbog socio-ekonomske situacije u kojoj se nalaze i niza drugih čimbenika nisu u mogućnosti ni na koji način iznaći rješenje svog stambenog problema.

U svrhu poboljšanja životnih uvjeta, prevladavanja socijalnih rizika, ujednačavanja životnih mogućnosti, te poticanja društvene solidarnosti i integracije mladih Grada Dubrovnik u okviru mjera Socijalnog programa subvencioniraju se troškovi za najam stana mladima do 35 godina. Trenutno se subvencija isplaćuje za 55 korisnika.

U okviru mjere subvencioniranja troškova najma stana osobama slabijeg materijalnog statusa obiteljima i samcima koji žive u unajmljenim stanovima u statusu podstanara, koji u vlasništvu nemaju nekretnine, a slabijeg su materijalnog stanja, osiguravat će se novčana subvencija za plaćanje najma stana. Uvjeti i način ostvarivanja prava na mjesečnu subvenciju regulirani su Odlukom o ostvarivanju prava na subvenciju troškova najma stana osobama slabijeg materijalnog statusa. Iznos subvencije kreće se od 500 do 1.500 kuna mjesečno. Trenutno je u evidenciji 214 korisnika. 10 korisnika su samci, 16 je dvočlanih kućanstava, 49 je tročlanih obitelji, a 139 je četveročlanih i više.

2.11 Turizam

Dubrovnik je jedno od najpopularnijih turističkih odredišta u Republici Hrvatskoj, a intenzitet prometa je posebno snažan u razdoblju od ožujka do studenog. Svoj turistički potencijal Dubrovnik temelji na prirodnim i društvenim resursima, razvijenom obalnom pojasu te

organizaciji raznih manifestacija u svrhu poboljšanja ukupne turističke ponude te produženja sezone na jesensko- zimske mjesece.

Dubrovnik je pretežito avio destinacija te najveći dio turista dolazi zrakoplovima.

U Dubrovniku je moguće pronaći razne vrste smještaja, od kampova, apartmana i udobnih soba u privatnom smještaju do luksuznih hotela s 5 zvjezdica.

Kao i u cijeloj Republici Hrvatskoj tako su i u Dubrovniku hoteli svrstani u kategorije od dvije do pet zvjezdica. Prema kategorizaciji Dubrovnik ima najveći udio hotela s pet zvjezdica u ukupnom hotelskom smještaju, što je i prikazano u tablici 5.

Tablica 5. Objekti prema kategorizaciji u Dubrovniku

Objekt/ Kategorija	Broj smještajnih jedinica	Broj kreveta	Broj objekata	Broj obveznika
2 zvjezdice	149	304	2	2
3 zvjezdice	1.224	2.372	15	13
4 zvjezdice	1.680	3.443	13	12
5 zvjezdica	2.326	4.956	15	10
Komfor	39	78	1	1
Nema kategorizacij	149	361	2	2
Standard	16	32	1	1
Ukupno	5.583	11.546	49	41

Izvor: eVisitor

U Dubrovniku postoji i nekoliko hostela za mlade te se može pronaći velik broj apartmana, soba i vila za iznajmljivanje te se primjećuje stalna tendencija rasta kapaciteta u privatnom smještaju.

Tablica 6. Vrste smještajnih objekata u Dubrovniku

Objekt Vrsta objekta	Broj smještajnih jedinica	Broj kreveta	Broj dodatnih kreveta	Broj objekata	Broj obveznika
Hoteli	5.756	11.886	0	49	32
Kampovi	484	1.452	0	3	3
Nekomercijalni smještaj	1.890	8.093	892	1.880	1.876
Objekti na OPG-u (seljačkom	3	11	0	2	2
Objekti u domaćinstvu	5.669	14.688	767	3.668	3.555
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	1.398	3.782	601	396	249
Ukupno	15.200	39.912	2.260	5.998	5.272

Izvor: eVisitor

Prema sustavu za prijavu i odjavu turista, eVisitor, ne uključujući podatke za nautiku, Dubrovnik je u 2019. godini postigao rekordne turističke rezultate. Od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. godine u Dubrovniku je ostvareno 1 443 971 dolazaka, što čini ukupno 13 % više nego 2018. godine te 4 375 987 noćenja, 6 % više nego godine prije. U 2020. godini brojevi dolazaka i noćenja su znatno manji, ali ih promatramo kroz kontekst pandemije koja je zahvatila cijeli svijet te se već u 2021. primjećuje znatan oporavak turističkog tržišta i ostvarenih rezultata.

Tablica 7. Broj dolazaka i broj noćenja po godinama u Dubrovniku

Godina	Broj dolazaka	Broj noćenja
2016	1.013.406	3.483.117
2017	1.181.916	3.960.600
2018	1.272.346	4.140.142
2019	1.444.762	4.377.763
2020	222.308	823.023
* 2021	513.146	1.899.144

*Preliminarni podaci za period 01.01. -30.11.2021.

Izvor: eVisitor

Od ukupnog broja turista od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. godine, 814 985 gostiju je odsjelo u 50 dubrovačkih hotela, što je porast od 18 % u hotelskom smještaju u odnosu na 2018. godinu, a zabilježeno je 2 320 481 noćenja, donosno 6% više nego prošle godine. U privatnom

smještaju tijekom 2019. godine odsjelo je 480 046 gostiju, što je porast od 10 % u odnosu na 2018. godinu, a zabilježeno je 1 593 287 noćenja, što je 8 % više nego prethodne godine.

Najbrojniji posjetitelji u 2019. godini bili su već tradicionalno gosti iz Ujedinjene Kraljevine, SAD-a, Njemačke, Francuske, Španjolske, Hrvatske, Irske, Australije, Italije i Kanade. U 2020. godini najzastupljeniji su bili domaći turisti, a potom Njemačka, Velika Britanija, Francuska i Poljska. Također potrebno je naglasiti da je Dubrovnik najvećim dijelom avio destinacija, a zbog pandemije uzrokovanom bolešću COVID-19 koja je pogodila cijeli svijet Dubrovnik ima značajni pad dolazaka, noćenja, a samim time i prihoda od turizma.

Prepoznajući potrebu hitnog, ali i sustavnog djelovanja prema održivim modelima razvoja grada i njegovog turizma kao najveće gospodarske grane, Grad Dubrovnik je pokrenuo inicijativu Poštujmo Grad čiji je cilj kroz suradnju dionika i kombinaciju mjera i rješenja u kontinuitetu smanjiti negativne učinke prekomjernog turizma. Očuvanje baštine, kvalitetan svakodnevni život građana te osiguravanje najboljeg iskustva Dubrovnik posjetiteljima motivi su zaokreta u upravljanju destinacijom. Već u svojoj prvoj godini projekt „Poštujmo

Grad“ počeo je privlačiti pažnju stranih medija i globalne stručne turističke javnosti, a ime Dubrovnik sve snažnije odzvanja kao primjer grada koji je počeo upravljati svojim turizmom na održiv način.

Udruženje Cruise Lines International Association (CLIA) i Grad Dubrovnik potpisali su Sporazum o suradnji i dogovorili suradnju na očuvanju i zaštiti kulturne baštine Dubrovnik putem odgovornog upravljanja turizmom s naglaskom na kruzing turizam, a kako bi Dubrovnik postao primjer održivog turizma na Jadranu i šire. Sporazum i aktivnosti usredotočene su na ulaganja, suradnju i najbolje prakse u dugoročnom upravljanju odredištem u svrhu dobrobiti stanovnika i posjetitelja.

2.12 Promet

Prometnom studijom Grada Dubrovnik (koja je usvojena u svibnju 2012. godine) prepoznati su sljedeći dominantni problemi:

- problem unutarnjeg prometa Grada koji se očituje u nedovoljnoj propusnoj moći cestovne mreže i raskrižja;
- problem prijevoza putnika iz Luke Gruž do Starog grada;
- problem prijevoza putnika iz Zračne luke Čilipi prema Dubrovniku;
- povezivanje cestovne mreže Grada na vanjski cestovni sustav;
- problem odvijanja pješačkog prometa na neadekvatnoj pješačkoj mreži;
- problem nedostatnog broja parkirališno-garažnih mjesta.

Cestovna infrastruktura

Okosnicu cestovnog prometnog sustava čini državna cesta D8 (Jadranska magistrala) koja je položena uzduž obale čitavom dužinom Grada. Sva naselja vezana su na tu prometnicu, bilo direktnim vezama ili posebnim cestovnim odvojcima. Državna cesta D8 prati obalnu konfiguraciju, izgradnjom mosta premošćuje Rijeku dubrovačku, ide kroz Zatonski zaljev i dalje kroz priobalna naselja. Uz D8, u državne ceste ubraja se i cesta koja povezuje državnu luku otvorenu za javni promet s državnom cestom D8, odnosno trasa most dr. F. Tuđmana - Sustjepan - Luka Dubrovnik u Gružu (D-420). Cesta za Luku je ujedno i dio urbane cestovne mreže Dubrovnik. Sve ostale ceste na području Grada Dubrovnik su nerazvrstane ceste.

Uloga javnog prijevoza je važna za razvoj održivog gradskog prometnog sustava. Veći dio putovanja koja se obave javnim prijevozom (ili nemotoriziranim prijevoznim sredstvima) znači proizvodnju manje emisije ispušnih plinova i buke te zagušenje manjeg broja ulica. Autobusni

kolodvor se u Dubrovniku nalazi u Gružu, pored luke. Poslužuju ga linije gradskog autobusa te prigradske, međugradske i međunarodne autobusne linije. Položaj blizu luke ujedno znači da stanica služi kao intermodalna točka između autobusa i brodova odnosno trajekata.

Tvrtka Libertas Dubrovnik d.o.o. pruža komunalnu uslugu javnog gradskog prijevoza u Dubrovniku. U Dubrovniku postoji 10-ak autobusnih linija s kojima su povezani svi dijelovi grada te je sam centar grada jako dobro povezan gradskim prijevozom sa svim ostalim dijelovima. Autobusno okretište se nalazi na predjelu Pile, koje je na samom ulazu u povijesnu gradsku jezgru.

Tvrtka Libertas je, putem sredstava Europske unije, nabavila prvih jedanaest novih niskopodnih autobusa. Riječ je o MAN-ovi autobusima duljine 12 metara, a trebali bi smanjiti i negativan utjecaj na okoliš primjenom visokih EURO 6 normi motora novih vozila.

Nakon što je u ožujku 2021. raspisan poziv za sufinanciranje nabave autobusa za pružanje usluga javnog gradskog prijevoza, te poslije potpisivanja Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, Libertas Dubrovnik krenuo je s procesom nabave novih autobusa koji bi u Dubrovnik trebali stići tijekom 2022. godine. Ovom nabavkom Libertas će obnoviti flotu s dva zglobna autobusa i šest solo gradskih niskopodnih autobusa, sedam gradskih/prigradskih poluniskopodnih te tri midi prigradska autobusa te će iz upotrebe biti povučen jednak broj autobusa. Ovom nabavkom će se smanjiti starost flote s 12 na 9 godina.

Pomorska infrastruktura

Prema klasifikaciji luka u sklopu formalno – pravnog određenja lučkog sustava Republike Hrvatske, luka Dubrovnik je kategorizirana kao putnička luka otvorena za javni promet, jedna je od šest luka od međunarodnog gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku. Upravljanje ovom lukom izravno je u nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Uprave pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka.

Zračni promet

Zračni prometni sustav putem Zračne luke Dubrovnik u Čilipima povezuje Dubrovačko-neretvansku županiju s ostatkom svijeta. Preko nje dolazi više od 60% turista što govori o njenoj važnosti u prometnom i gospodarskom smislu.

Zračna luka Dubrovnik u Čilipima ima odobrenje za obavljanje domaćeg i međunarodnog civilnog zračnog prometa za zrakoplove koji odgovaraju karakteristikama kodnog slova E prema pravilima ICAO-a, s uzletno–sletnom stazom dužine 3 300 m. Ima odgovarajuće uređaje za graničnu kontrolu te carinske službenike za registraciju putnika i zračnog tereta s odredištima u schengenskim i neschengenskim zemljama. ZLD čini jednu od šest zračnih

luka iste kategorije u Republici Hrvatskoj, a nakon zračne luke Zagreb, druga je najprometnija zračna luka u Hrvatskoj. Do zračne luke može se doći iz Dubrovnika za otprilike 30 minuta redovnom autobusnom linijom, taksijem ili automobilom.

2.13 Vatrogastvo i civilna zaštita

Sve jedinice lokalne samouprave moraju ispoštovati odredbe vlastitih procjena i planova zaštite od požara, a to se u prvom redu odnosi na osnivanje i opremanje procjenom i planom utvrđenog broja vatrogasnih postrojbi te osigurati planirani broj osposobljenih i propisanom osobnom zaštitnom opremom opremljenih vatrogasaca. Kroz nabavu suvremene opreme za profesionalno vatrogastvo nastoje se unaprijediti uvjeti rada Dubrovačkih vatrogasaca.

Unaprjeđenje vatrogastva se odnosi na profesionalno vatrogastvo čija je svrha podizanje razine spremnosti gradskog vatrogastva (Javne vatrogasne postrojbe Dubrovački vatrogasci), kako bi isti pravovremeno i učinkovito reagirali u slučaju velikih požara i ostalih nesreća u kojima profesionalno vatrogastvo prvo reagira u sustavu zaštite i spašavanja te na dobrovoljno vatrogastvo koje podrazumijeva podizanje razine spremnosti gradskog vatrogastva tj. dijelova vatrogasne zajednice Grada Dubrovnika. Nastoji se osigurati izrađenost planskih dokumenata u području civilne zaštite, bolju opremljenost postrojbe civilne zaštite i poboljšanje preventivnost u sustavu civilne zaštite.

Projekt E-CITIJENS je sufinanciran kroz EU program INTERREG V-A Italija-Hrvatska, Sigurnost i otpornost“. Grad Dubrovnik kao projektni partner sudjeluje u projektu čiji je glavni cilj povećati sigurnost hrvatskog i talijanskog jadranskog bazena od prirodnih i ljudskih uzrokovanih katastrofa kroz poboljšanje preventivnog praćenja te hitnih mjera upravljanja, iskorištavajući karakteristike društvenih mreža i medija u svrhu značajnog povećanja sposobnosti civilne zaštite u smanjenju rizika od katastrofa.

Realizacijom projektnih aktivnosti nabavljena su tri šatora na napuhivanje u slučaju katastrofe te jedan set za pretrage u ruševinama čime je povećana spremnost i djelovanje postrojbi civilne zaštite u slučajevima prirodnih katastrofa.

Grad Dubrovnik je tijekom ove godine nabavio značajniju opremu za učinkovitiji i kvalitetniji rad vatrogasne službe:

- Interventna odijela, komplet 10 komada;
- Radne uniforme, komplet od 80 komada;
- Izolacijski aparati, 3 kompleta;

- Vatrogasne cijevi tlačne razne širine, 100 komada;
- Pumpa motorna vatrogasna, 1 komad;
- Kamera za videonadzor s linkovima, 1 komplet;
- Centrala za vatrodojavu.

2.14 Kulturna dobra

Hrvatska je kulturna baština ostavština fizičkih artefakata i nematerijalnih vrijednosti određene zajednice, nastala pod različitim kulturnim i povijesnim utjecajima, a dio je nacionalnog, povijesnog, društvenog, vjerskog i kulturnog identiteta Republike Hrvatske.

Dubrovnik je kroz povijest predstavljao prostor prožimanja različitih kulturnih utjecaja, mjesto susreta zapadnog i istočnog civilizacijskog i kulturološkog kruga. Razvijajući se namjenski, smisleno i planski, Dubrovnik je kroz stoljeća postao skladna cjelina, prožeta snagom mudrosti, duha i kulture. U njegov urbanitet ugrađen je nenametljivi šarm ladanja, ravnoteža i sklad renesansne vrtne arhitekture, kao i pitomost arkadijskih predjela njegove ruralne okolice.

Grad koji je oduvijek bio upravno i duhovno središte ovih prostora, koji je bio jedna od europskih točaka dodira klasičnog i modernog, širio je svoju kulturu daleko izvan svojih granica.

Jedno od osnovnih obilježja cjelokupnog prostora Grada Dubrovnika jest iznimna gustoća kulturne baštine. Većina kulturnih institucija djeluje u prostorima koji su zaštićena kulturna dobra, a jednako se tako većina programa događa u prostorima koja su kulturna dobra ili dijelovi zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina. Skrb o materijalnoj i nematerijalnoj kulturnoj baštini primarno je u nadležnosti Ministarstva kulture Republike Hrvatske, koje propisuje standarde i usvaja mjere zaštite putem nadležnog Konzervatorskog odjela. Ipak, u suradnji s ključnim dionicima (Hrvatski restauratorski zavod, Državni arhiv, muzeji, knjižnice, samostanske zbirke i knjižnice te dubrovačke kulturne ustanove, organizacije i pojedinci), a u skladu sa Strategijom razvoja kulture Grada Dubrovnika 2015. - 2025., kroz svoj program javnih potreba u kulturi Grad sustavno skrbi o svojoj kulturnoj baštini.

Kroz Dubrovačku karticu, koja uz posjet svim muzejsko-galerijskim ustanovama kojima je osnivač Grad Dubrovnik, omogućuje i posjet gradskim zidinama i Franjevačkom samostanu te osigurava niz popusta na druge usluge koje pružaju partneri na projektu, promiču se sve gradske kulturne znamenitosti, posebno one koje su inače slabije dostupne ili manje vidljive, a ujedno ostvaruju značajni prihodi za gradski proračun.

Materijalna kulturna baština

U Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske upisana su 202 nepokretna kulturna dobra na području Grada Dubrovnika. Među zaštićenim kulturno-povijesnim cjelinama ističe se kulturno-povijesna urbanistička cjelina Dubrovnika sa svojstvom kulturnog dobra od nacionalnog značaja, ali i svjetskog dobra pod zaštitom UNESCO-a. Zaštićene kulturno-povijesne cjeline su i: Židovsko groblje, Kulturno - povijesna cjelina naselja Šipanska Luka, Ladanjska cjelina obitelji Gozze i Arboretum Trsteno te Kulturno-povijesna cjelina naselja Lopud. Kao zaštićeno kulturno dobro iz oblasti kulturnog krajolika registriran je Kulturni krajolik otoka Daksa.

Od zaštićenih kulturnih dobara iz područja arheologije navode se sljedeći lokaliteti: Ostatci novovjekovnog brodoloma u mjestu Suđurađ, Podvodno arheološko nalazište kod rta Ratac, Arheološko nalazište u Pustijerni, Ostatci samostana sv. Marka, Ostatci samostana sv. Andrije, Ostatci crkve sv. Stjepana, Crkva sv. Gaetana – ruševine, Arheološko nalazište s crkvom sv. Ilije, Ruševine crkve sv. Petra, Ostatci brodoloma kod rta Gumanci, Ostatci crkve sv. Frana , Ostatci crkve sv. Mihajla, Ostatci crkve sv. Srđa na položaju Bige, Ostatci crkve sv. Barbare na položaju Borje kod Gornjega Čela, Arheološko nalazište Vilina špilja, Arheološko podvodno nalazište Veliki Jakljan.

Brojna pokretna kulturna dobra zaštićena su kao pojedinačna kulturna dobra ili u okviru zbirki – privatnih, crkvenih te muzejskih.

Bez obzira je li riječ o preventivno zaštićenim ili zaštićenim kulturnim dobrima, obveze očuvanja i brige o kulturnoj baštini uređene su posebnim zakonima pa je primarna uloga lokalne samouprave osigurati, u njezinu djelokrugu, da se zakonske norme i temeljni principi zaštite i očuvanja kulturnih dobara dosljedno provode. Komercijalno iskorištavanje kulturne baštine važan je izvor prihoda lokalnog proračuna, a istodobno održavanje i obnova kulturne baštine djelatnost je u koju se ulažu znatna javna i privatna sredstva.

U tom kontekstu posebno je osjetljivo pitanje održivog upravljanja gradskom povijesnom jezgrom. Na 38. sjednici Gradskog vijeća Grada Dubrovnika jednoglasno je usvojen Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a “Starim gradom Dubrovnikom”, strateški dokument nulte kategorije. Plan upravljanja izrađen je s ciljem stvaranja pretpostavki za upravljanje zaštićenom spomeničkom cjelinom grada Dubrovnika, kako bi se očuvala i unaprijedila svojstva izvanredne univerzalne vrijednosti pod zaštitom UNESCO-a uz istodobno očuvanje i razvijanje suvremenog života Grada na održivim postavkama. Plan upravljanja poslužit će kao prijeko potrebna podloga za sve daljnje planove, odluke i strateške dokumente kojima će se uređivati život na području povijesne jezgre.

S ciljem stavljanja prostora u kulturno-turističku funkciju, Grad Dubrovnik je kroz dvije faze obnovio spomenički kompleks Lazareti. U prvoj fazi konstruktivno je obnovljeno 7 lađa, a u drugoj fazi obnovljene su preostale tri lađe i nabavljena oprema za izvođenje kulturno-turističkih programa zanimljivih lokalnom stanovništvu i turistima. Druga faza obnove i opremanje prostora sufinancirana je sredstvima Europske unije. Danas su Lazareti „kreativna četvrt Dubrovnika“ u kojoj je uspostavljena čvrsta i kvalitetna suradnja između javnog, privatnog i civilnog sektora kroz gospodarsku valorizaciju kulturne baštine.

Grad Dubrovnik sustavno radi na postupcima stjecanja nekretnina, koje povezuje s potrebama sektora kulture. Uz ljetnikovac Bunić-Kaboga, koji služi kao prostor za odvijanje različitih kulturnih programa, u tijeku je i realizacija projektnih rješenja za još dva ljetnikovca u Rijeci dubrovačkoj – Gučetić-Lazarević i Bozdari-Škaprlenda, koji će također dobiti svoje kulturne namjene.

Upravljanje kompleksom Lazareta i ljetnikovcem Bunić-Kaboga Grad Dubrovnik povjerio je društvu Dubrovačka baština d.o.o., kojemu je jedini osnivač. Cilj je da isto društvo preuzme upravljanje i ostalim ljetnikovcima te drugim prostorima spomeničke vrijednosti kad budu stavljeni u funkciju kako bi se osigurali kulturni i društveni sadržaji za lokalno stanovništvo, ali i samoodrživost obnovljene baštine kroz gospodarsku valorizaciju.

Među prioritete obnove kulturnih prostora Grad Dubrovnik uvrstio je obnovu tvrđave Imperial, kao i Kneževa dvora, realizaciju Arheološkog muzeja u prostoru starog zatvora i okolnog arheološkog lokaliteta Pustijerna, uključujući i bastion sv. Spasitelja.

Nematerijalna kulturna baština

Nakon spomeničke jezgre Grada (1979.), i Svečanost svetog Vlaha je 2009. godine uvrštena u Registar nematerijalne svjetske baštine UNESCO-a. Time je Dubrovnik postao jedan od rijetkih gradova na svijetu čija su i materijalna i nematerijalna kulturna dobra zavrijedila status univerzalne svjetske vrijednosti. Upis u UNESCO-ov registar dodatno osnažuje svijest ljudi o potrebi očuvanju materijalne, a posebno nematerijalne baštine koja je puno podložnija propadanju i izumiranju. Klapsko pjevanje koje se njeguje ne samo u Dubrovniku nego i uzduž čitave obale, isto tako je upisano na UNESCO-v reprezentativni popis nematerijalne kulturne baštine. Pored Feste sv. Vlaha i Dubrovački govor, Ljekarništvo Male braće u Dubrovniku te Kolendavanje u gradu Dubrovniku upisani su na Nacionalnu listu nematerijalnih kulturnih dobara. Dubrovačko-primorski ples Linđo, koji teritorijalno pripada općini Dubrovačko primorje, ali ima dugu tradiciju izvođenja u Dubrovniku (po njemu je nazvana i ustanova u kulturi Grada Dubrovnika) također je upisan na Nacionalnu listu nematerijalnih kulturnih dobara.

U suradnji s ključnim dionicima Grad Dubrovnik kroz svoj program javnih potreba u kulturi skrbi i o ovom nematerijalnom dijelu svoje kulturne baštine.

Kroz Poziv za predlaganje javnih potreba u kulturi Grada Dubrovnika, Pravilnik o postupku donošenja Programa javnih potreba u kulturi Grada Dubrovnika i Kriterije Kulturnog vijeća za vrednovanje javnih potreba u kulturi Grada Dubrovnika, uspostavljen je sustav poticaja za promicanje i očuvanje nematerijalne i materijalne kulturne baštine.

Skrb o materijalnoj i nematerijalnoj kulturnoj baštini Grad Dubrovnik pokazuje i kroz proglašavanje obljetničkih godina posvećenih pojedinim kulturnim dobrima s ciljem podizanja razine svijesti lokalnog stanovništva, ali i dubrovačkih posjetitelja. Gradsko vijeće Grada Dubrovnika 2016. proglasilo je "Godinom svetog Vlaha", 2019. godinu "Orlandovom godinom", a 2022. godinom Dubrovačkog statuta.

Ustanove u kulturi Grada Dubrovnika

Kao što je već prije navedeno, većina dubrovačkih kulturnih ustanova djeluje u prostorima koji su zaštićena kulturna dobra, a jednako se tako većina programa događa u prostorima koja su kulturna dobra ili dijelovi zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina. Javne ustanove u kulturi svoje programe određuju i realiziraju prema zadanoj ustrojbenoj djelatnosti te čine okosnicu lokalne kulturne produkcije, kako u tradiciji stvaranja kulturnih programa, tako i u njihovim razvojnim vizijama. U njihove godišnje programe inkorporirani su projekti koji se odnose na zaštitu materijalne (pokretna i nepokretna kulturna dobra) kulturne baštine, kao i na projekte zaštite i očuvanja nematerijalne kulturne baštine.

Dubrovačke ljetne igre ustanova je u kulturi koja kroz svoju djelatnost organizira i ostvaruje tradicionalni kazališni i glazbeno-scenski ljetni festival te priređuje glazbene, dramske, operne, baletne, literarne, likovne, filmske i ostale kulturne priredbe i manifestacije od nacionalnog značaja i interesa za Republiku Hrvatsku. Od 1956. godine učlanjena je u Europsku udruhu festivala (EFA - European Festivals Association). Manifestacija Dubrovačke ljetne igre, najstarija je, najveća i najuglednija kulturna manifestacija u Hrvatskoj. Uz produkciju ljetnog festivala, Igre realiziraju i niz posebnih programa.

Kazalište Marina Držića (KMD) jedina je profesionalna kazališna kuća u Dubrovačko-neretvanskoj županiji i dužna je zadovoljiti kazališne potrebe cijelog pučanstva na prostoru gdje djeluje, vodeći računa o različitim kazališnim ukusima i dobi posjetitelja. Ta kazališna ustanova sa stalnim umjetničkim ansamblom izvodi vlastite produkcije te surađuje s drugim kazališnim ustanovama i kazališnim skupinama u obliku gostujućih produkcija.

Dubrovački simfonijski orkestar profesionalni je glazbeni orkestar Grada Dubrovnika i glavni nositelj glazbenih zbivanja u Dubrovniku. Uz uhodan ritam tjednih koncerata, posljednjih

nekoliko godina Dubrovački simfonijski orkestar organizira niz festivala i ciklusa glazbe kojima obogaćuje kulturnu ponudu Dubrovnika.

Folklorni ansambl Lindo specifična je javna ustanova čiji program nose amateri koji izravno postaju dionicima očuvanja i razvoja svjesnosti te edukacije o kulturnoj baštini. Posebna briga posvećuje se očuvanju kulturne baštine te uključivanju što većeg broja djece i mladih u folklorne aktivnosti kroz projekt "Lindovo blago", kao i međunarodnoj i domaćoj kulturnoj suradnji te izdavačkoj djelatnosti.

Prirodoslovni muzej Dubrovnik otvoren je za javnost 2009. godine kao nasljednik Domorodnog muzeja osnovanog daleke 1872. godine. Predškolska i školska dob su u središtu programskog planiranja Prirodoslovnog muzeja, a njegova vizija teži statusu referentne ustanove u mreži hrvatskih prirodoslovnih muzeja koja će svojim utjecajem aktivno sudjelovati u kreiranju i unaprjeđivanju muzejske prakse i postavljati temelje izvrsnosti u načinu upravljanja javnom muzejskom ustanovom uz povezivanje s drugim znanstvenim institucijama te punu participaciju građana i javnosti.

Za razliku od Prirodoslovnog muzeja, koji je svojim ustrojem koncentriran na jedno područje muzejske djelatnosti, Dubrovački muzeji su složena muzejska ustanova u čijem se sastavu nalaze četiri specijalizirana muzeja/ustrojbene jedinice bez pravne osobnosti: Kulturno-povijesni muzej, Pomorski muzej, Etnografski muzej i Arheološki muzej. Dubrovački muzeji bave se skupljanjem, čuvanjem, istraživanjem, stručnom i znanstvenom obradom, dokumentiranjem te trajnim zaštićivanjem kulturne i povijesne baštine Dubrovnika i dubrovačkog područja te njezinim neposrednim prezentiranjem javnosti na stalnim i povremenim izložbama.

Umjetnička galerija Dubrovnik uz središnji galerijski prostor u svojem sastavu ima i Galeriju Dulčić Masle Pultika te Atelier Pultika. Posljednjih desetak godina Galerija je, uz djelatnost prezentacije dubrovačkih slikara i autora iz svojeg fundusa, održala niz zanimljivih međunarodnih projekata te realizirala izložbe u suradnji s drugim hrvatskim muzejima i galerijama.

Programsko usmjerenje Doma Marina Držića posvećeno je životu i djelu velikana hrvatske komediografije. Dom Marina Držića zamišljen je kao mjesto sjećanja na dubrovačkog renesansnog književnika i koncipiran kao sinteza iskustava iz područja kazališne znanosti, scenografije i kostimografije.

Muzej Domovinskog rata – Dubrovnik specijalizirani je povijesni muzej. U skladu sa svojim poslanjem, bavi se proučavanjem Domovinskog rata na dubrovačkom području te

doprinosom dubrovačkih branitelja i građana u procesu obrane i stvaranja samostalne i suverene Republike Hrvatske.

Dubrovačke knjižnice sastoje se od dvije ustrojbene jedinice: Znanstvene i Narodne knjižnice. Dok je Znanstvena knjižnica akademsko središte kao informacijski, obrazovni, kulturni i komunikacijski centar akademskog osoblja, studenata, ostalih korisnika i posjetitelja, Narodna knjižnica Grad obavlja funkciju matične knjižnice za područje Dubrovačko-neretvanske županije. U prostorijama Knjižnice redovito se održavaju kulturne aktivnosti i edukativne radionice, što je još jedan doprinos unapređivanju kulturnog života u Gradu.

Kinematografi Dubrovnik čine nezaobilazan dio kulturne ponude Grada Dubrovnika, kako za lokalno stanovništvo, tako i za posjetitelje. Ustanova uspješno održava ravnotežu između prikazivanja komercijalnih filmova i nezavisnih filmova visoke umjetničke kvalitete (prije svega europske, a onda i svjetske produkcije). Kinematografi Dubrovnik dio su lanca Europa Cinemas.

Zavod za obnovu Dubrovnika javna je ustanova osnovana 1979. godine kao specijalizirana institucija za organizaciju i koordinaciju poslova na obnovi objekata stradalih od potresa 15. travnja 1979. Danas Zavod za obnovu Dubrovnika obavlja stručne i druge poslove organiziranja i provođenja programa obnove ugrožene spomeničke cjeline Dubrovnika. Osnivači Zavoda su Grad Dubrovnik - 55%, Republika Hrvatska - 35% i Dubrovačko-neretvanska županija - 10%.

Ostali dionici u kulturi

Izvaninstitucionalni kulturni programi sinteza su sposobnosti, ambicije, želje, vještine i znanja kulturnog sektora u promišljanju i izvođenju umjetnosti, kao i u uspostavi čvrstog odnosa s publikom/zajednicom. Kulturni programi utvrđuju se Programom javnih potreba u kulturi Grada Dubrovnika. Program javnih potreba u kulturi Grada Dubrovnika usmjeren je na zaštitu umjetničkog naslijeđa i baštine, poštovanje tradicionalnih umjetničkih izraza, ali i na afirmaciju nezavisne kulturne scene i različitih kulturnih inovacija. Ostvaruje se u suradnji javnog i privatnog sektora, u partnerstvu Grada Dubrovnika i kulturnih udruga, samostalnih umjetnika, umjetničkih obrta i ostalih kulturnih institucija na svim poljima kulturnog djelovanja.

Kulturni programi se u Program javnih potreba u kulturi uvrštavaju temeljem ocjena kulturnih vijeća nadležnih za pojedine djelatnosti kulture u okviru kojih se programi ostvaruju.

3. Opis izazova i razvojnih potreba

3.1 SWOT Analiza

SWOT analiza je sredstvo koje pomaže prepoznati, otkriti i utvrditi ključne čimbenike razvoja, potencijale za razvoj, kao i ograničenja u razvoju, u ovom slučaju razvoju Grada Dubrovnika. Sukladno SWOT (engleski: *Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats*) analizi identificirane su sljedeće snage, slabosti, prilike i prijetnje koje se odnose na Grad Dubrovnik.

Tablica 8. SWOT analiza Grada Dubrovnika

	PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ I INFRASTRUKTURA	GOSPODARSTVO
	S N A G E	Bogata povijest i kulturna baština (UNESCO)
Povijesne znamenitosti (crkve, gradske zidine, muzeji...)		Jedan od najatraktivnijih gradova Sredozemlja
Očuvanost baštine		Svjetski poznato kulturno i turističko odredište
Povoljan geografski položaj		Brojni festivali i predstave
Mediteranska klima		Bogata turistička ponuda (restorani, hoteli, kampovi)
Dobar ekološki standard		Turistički smještaj visoke kvalitete
Bogata geomorfološka obilježja (otoci, hridi...)		Avio destinacija, kruzer destinacija i kongres destinacija
Velika biološka raznolikost područja		Razvoj filmskog turizma, IT sektora i gaming industrije
Vodno bogatstvo - izvori pitke vode		Turistička konkurentnost zbog kulturne, povijesne i prirodne baštine
Blizina poluotoka Pelješca i Nacionalnog parka Mljet		Tradicijsko obrtništvo
Toplo i čisto more		Osnivanje FLAG-a i preduvjeti za razvoj marikulture
Osebudna mediteranska flora i fauna		Poticanje ženskog poduzetništva
Dostupnost komunalne infrastrukture		Sportske i kulturne manifestacije koje produljuju turističku sezonu
Porast ulaganja u održivo gospodarenje otpadom		
Korištenje obnovljivih izvora energije (hidroelektrana)		
Izgradnja infrastrukture za električna vozila		
Ulaganja u luke		
LJUDSKI RESURSI (stanovništvo i demografija)		DRUŠTVENE DJELATNOSTI - civilno društvo, obrazovanje, zdravstvena i socijalna skrb
Kvaliteta življenja		Razvijena infrastruktura društvenih djelatnosti
Visoka stopa radno aktivnog stanovništva		Visoka razvijenost civilnog društva
Visoka razvijenost obale		Kreditiranje studenata
Relativno niska nezaposlenost		Dodatak umirovljenicima s malim mirovinama
Prirodni prirast stanovništva		Subvencije karata studentima (autobus)
Poželjna destinacija za doseljavanje	Razvijen obrazovni sustav	
Stanovništvo s višim prosječnim stupnjem obrazovanja u odnosu na nacionalnu razinu	Osposobljene i modernizirane institucije	
Postojanje značajnih kapaciteta za pripremu i provedbu EU projekata	Studentski dom i učenički domovi	
	Osnovan regionalni centar kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu	
	Produženi boravak u svim osnovnim školama	
	Rad vrtića u popodnevним satima i subotom	
	Postojanje Strategije sporta i sportske infrastrukture	
	Mnogobrojne udruge (športske, kulturne, zdravstvene)	

S L A B O S T I	PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ I INFRASTRUKTURA	GOSPODARSTVO
	Narušavanje naslijeđenih vrijednosti prošlosti	Neriješeni imovinsko-pravni odnosi
	Povijesna događanja koja su uništavala prirodnu i kulturnu baštinu Grada	Nedostatne poslovne zone
	Neiskorišteni potencijali obnovljivih izvora energije	Visoki troškovi u obradi, sadnji i dr. poljoprivrednim aktivnostima
	Otežano očuvanje osobito vrijednih netaknutih predjela prirode	Nekontrolirano iskorištavanje morskih resursa- velik izlov ribe
	Preopterećenje elektroenergetskog sustava	Fokusiranost na turistički sektor i sezonalnost turističkog sektora
	Gradnja kuća bez građevinskih dozvola te na pomorskom dobru	Manjak ulaganja u inovacije i slaba digitalizacija gospodarstva
	Problem neadekvatne prometne infrastrukture	Nefleksibilnost državnih poticaja u kontekstu specifičnih lokalnih potreba poljoprivrednika
	LJUDSKI RESURSI (stanovništvo i demografija)	DRUŠTVENE DJELATNOSTI - civilno društvo, obrazovanje, zdravstvena i socijalna skrb
	Izražena depopulacija i "starenje" otoka i ruralnih dijelova	Nedostatak sadržaja i zabave za mlade
	Manjak kvalitetnog i stručnog kadra	Nedostatni kapaciteti vrtića
		Nedovoljna financijska ulaganja u obrazovnu infrastrukturu
		Neusklađenost kurikuluma s tržištem rada i spora obrazovna reforma
		Nedostatna sportska infrastruktura
	Nedovoljna svijest o važnosti volontiranja u zajednici	

P R I L I K E	PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ I INFRASTRUKTURA	GOSPODARSTVO
	Poboljšanje infrastrukturne osnove na području Grada kako bi se doprinijelo gospodarskom razvoju i kvaliteti života	Održivi razvoj turizma
	Koordinirano obnavljanje vegetacije kako bi se spriječila erozija tla	Mogućnosti organizacije posjeta Dubrovniku za razne prigode - kongresi, vjenčanja, programi specijalizirani za nautičare, sport i sl.
	Unaprijeđenje programa za korištenje kulturne i prirodne baštine u turizmu	Jačanje srednjeg i malog poduzetništva
	Povećanje interesa za korištenje obnovljivih izvora energije	Nova ICT rješenja za digitalizaciju i podizanje konkurentnosti poduzetnika
	Dovršiti sve projekte vezane za infrastrukturu (vodoopskrbu, fekalnu i oborinsku odvodnju te elektroopskrbu)	Koristiti prostorne kapacitete priobalja koji su neiskorišteni
	Jačanje prometne infrastrukture	Razvoj energetike i zaštite okoliša
	Prilagodba komunalne infrastrukture osobama s invaliditetom	Razvoj poljoprivrede
	Mogućnosti korištenja EU fondova	Potaknuti razvoj ekološke poljoprivrede te uzgoja stoke
		Razvoj seoskog, eko, sportsko-rekreacijskog i nautičarskog turizma
		Rast kulturne i kreativne industrije
		Nastavak aktivnosti na realizaciji turističke godine (nakon COVID-19)
		Privlačenje investitora
		Povećanje dostupnosti financijskih instrumenata poduzetnicima
		EU fondovi, bespovratne potpore
		Kreditni HBOR-a
		Obnova zapuštenih vojnih objekata i hotela
		Poboljšati prometnu i kulturnu povezanost otoka s kopnom
		Poboljšanje prometne povezanosti nakon izgradnje Pelješkog mosta će ojačati gospodarsku konkurentnost
	LJUDSKI RESURSI (stanovništvo i demografija)	DRUŠTVENE DJELATNOSTI - civilno društvo, obrazovanje, zdravstvena i socijalna skrb
	Stimulirati mlade obrazovane ljude za život i rad u slabo naseljenim mjestima	Daljnje ulaganje u društvenu infrastrukturu
	Daljnji prirast stanovništva	Razvoj alternativnih obrazovnih programa
	Otvaranje novih radnih mjesta	Poticati dodatno školovanje i prekvalificiranje
	Provođenje populacijskih mjera	Poticanje tradicionalnih događanja
	Podizanje kvalitetne radne snage	Osiguranje uvjeta za veće uključivanje mladih u aktivnosti zajednice
		Poticanje kulturnog i sportskog života mladih
	Poticati bolju suradnju građana, organizacija civilnog društva i lokalne uprave	
	Stimulativne mjere za ostanak lječnika na otoku- financijska i druga materijalna podrška JLS	
	Osigurati kvalitetu i dostupnost zdravstvenih, obrazovnih, kulturnih i socijalnih usluga	
	Osigurati opstanak manjih škola u ruralnim sredinama i nerazvijenim područjima grada Dubrovnika, poglavito na otocima	

P R I J E T N J E	PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ I INFRASTRUKTURA	GOSPODARSTVO
	Uzurpacija prostora suprotno razvojnim interesima i interesima stanovništva zbog nepoštivanja zakona	Krize i pandemije
	Uništavanje krajobraznih cjelina	Nizak stupanj ulaganja u nove tehnologije i inovacije
	Zagađenje okoliša	Korupcija
	Onečišćenje tla, vode i mora iz okolnih zemalja	Neregulirane gospodarske aktivnosti- siva ekonomija
	Neusklađenost zakonske regulative s praksom u zaštiti okoliša	Smanjenje prihoda iz državnog proračuna i poreza
	Elementarne nepogode (požari, poplave)	Visoki porezi i uvođenje novih poreznih nameta
	Visok stupanj seizmičnosti	Nepovoljni uvjeti financiranja gospodarstva
	Divlja odlagališta građevinskog otpada	Turistički pritisci na kulturnu baštinu
	Manjak kulture odlaganja otpada	
	Izazovi u održavanju postojeće infrastrukture	
	Bespravna i stihijska gradnja	
	Klimatske promjene	
	LJUDSKI RESURSI (stanovništvo i demografija)	DRUŠTVENE DJELATNOSTI - civilno društvo, obrazovanje, zdravstvena i socijalna skrb
	Kontinuiran proces starenja stanovništva	Slaba povezanost poslodavaca te obrazovnog i zdravstvenog sektora
	Nepovoljne migracije	Nedostatna društvena infrastruktura
	Promjene stanovništva nesrazmjerne s prostornim planovima	Slaba zainteresiranost građana u projektima od javnog interesa
Povećanje nezaposlenosti u gradu	Nedovoljna uključenost civilnog sektora u razvojno planiranje	
Neusklađenost obrazovnih programa s potrebama tržišta rada	Nedostatak stručnog kadra	

3.2 Analiza potreba i potencijala

3.2.1 Prirodni resursi, okoliš i infrastruktura

Potencijali

Ključni razvojni potencijali Grada Dubrovnika u području okoliša uključuju očuvanu bogatu prirodnu baštinu i zaštićene dijelove prirode, očuvani morski okoliš te izvrsnu kakvoću mora. Grad Dubrovnika ima i značajno vodno bogatstvo – izvore pitke vode. Vrlo važan potencijal predstavlja i bogato iskustvo različitih organizacija u provedbi projekata u području zaštite okoliša te angažiranost organizacija civilnog društva u tom području.

Potencijali u području vodne infrastrukture vezani su uz visoku razinu priključenosti na sustav javne vodoopskrbe te postojanje projekta Aglomeracije koji je trenutačno u realizaciji, a koji će nakon završetka stvoriti preduvjete za znatno bolju zaštitu okoliša kao i daljnji razvoj turizma.

U području prometa, završetkom projekta proširenja i modernizacije Zračne luke Dubrovnik stvoreni su preduvjeti za daljnji snažan razvoj grada kao aviodestinicije te privlačenje novih gostiju iz prekomorskih zemalja. Također, time se dodatno osnažuje potencijal Dubrovnika kao moguće polazišne luke za goste na kružnim putovanjima. Tome će sigurno pridonijeti realizacija planiranih projekata razvoja Luke Gruž, a koji se odnose na gradnju novog putničkog terminala.

Potrebe

Važne su razvojne potrebe koje uključuju suradnju sa znanstvenim sektorom i ekološkim organizacijama na pitanju jačanja svijesti stanovništva o potrebi prelaska na kružno i niskouglično gospodarstvo čime bi se štitilo tlo, vode i vegetacija od onečišćenja.

Potrebno je nastaviti s projektima modernizacije i bolje energetske učinkovitosti javnog prijevoza te boljeg usklađivanja i povezivanja raznih vidova javnog prijevoza (pomorski, autobusni).

Posebno su značajne potrebe u pogledu boljeg promišljanja procesa urbanizacije te je izražena potreba za poboljšanje zelene infrastrukture.

3.2.2 Gospodarstvo

Potencijali

Ključni potencijali u području gospodarstva prvenstveno su vezani za turizam.

Bogatstvo kulturne i prirodne baštine u kombinaciji s povoljnim klimatskim uvjetima pruža brojne mogućnosti za daljnji razvoj turizma, a posebno selektivnih oblika poput kulturnog, seoskog, sportskog, avanturističkog, nautičarskog i drugih. Svakako je potrebno spomenuti razvoj specifičnih znanja osoba na tržištu rada s obzirom na dugogodišnju tradiciju bavljenja turizmom što je značajan kapital.

Dugogodišnje poticanje poduzetnika kroz različite potporne institucije, programe i projekte dovelo je do stjecanja iskustva i znanja o poticanju poduzetništva, što predstavlja dobar potencijal za buduće aktivnosti u tom području.

Potrebe

Jedna od najvažnijih potreba jest povećanje diverzifikacije strukture gospodarstva tako da se kroz jačanje ostalih djelatnosti smanji ovisnost o turizmu. Važno je da svi relevantni javni akteri u puno većoj mjeri podrže razvoj ostalih djelatnosti poput IT-a nego što je to sada slučaj. U području turizma ključne su potrebe jačanje koncepta “zelenog turizma”, podizanje i održavanje kvalitete smještajnih objekata te nastavak održavanja aktivnosti za produženje sezone na cijelu godinu (zimski letovi, kulturni sadržaji i sl.).

3.2.3. Ljudski resursi, stanovništvo i demografija

Potencijali

Prilikom razmatranja sustava zdravstva u Gradu Dubrovniku, vidljiv je razvojni potencijal zdravstvenog turizma, kao i kongresnog zdravstvenog turizma. Niz vrlo uspješnih iskustava u europskim gradovima mogu poslužiti kao poticaj za iznalaženje optimalnih rješenja za Grad Dubrovnik.

Razvoj programa ‘skrbi u zajednici’, ‘skrbi u kući’, ‘dugotrajne skrbi’ koje bi trebale rasteretiti sustav zdravstvene skrbi također se nameću kao značajan potencijal. Razvojni potencijal je vidljiv i kada je riječ o organizacijama civilnog društva na području Grada Dubrovnika, a što potvrđuje niz primjera dobre prakse koji su dali značajan doprinos pojedinim segmentima društva te mogu poslužiti kao uzor za njihov daljnji razvoj, kao i za jačanje njihove uloge u projektima relevantnim za lokalnu zajednicu.

Potrebe

Ključne potrebe u segmentu socijalne uključenosti i usluga socijalne skrbi odnose se na nužno osnaživanje financijskih kapaciteta potrebnih za organizaciju socijalnih usluga te na poticanje izgradnje dodatnih prostornih kapaciteta kako bi se osigurala ravnomjerna dostupnost usluga smještaja starijih na području Grada Dubrovnika. Poglavitito je posebnim mjerama nužno stvoriti uvjete za privlačenje medicinskih sestara/tehničara i njegovatelja. Daljnje značajne potrebe su one vezane za razvoj usluga i skrbi iz područja mentalnog zdravlja. Među ostalim, one podrazumijevaju: osiguravanje dnevnog boravka, samostalnog stanovanja, psihosocijalne podrške u zajednici, osnivanje Centra za pružanje socijalnih usluga u zajednici i unapređenje i opremanje građevine za pružanje socijalnih usluga u zajednici Grada Dubrovnika s ciljem provođenja aktivnosti i programa usmjerenih na preventivne i razvojne aktivnosti za djecu, mlade i obitelj; osnaživanje dostupnosti podrške obitelji kroz veću dostupnost stručnjaka i usluga rane pomoći.

3.2.4. Društvene djelatnosti – civilno društvo, obrazovanje, zdravstvena i socijalna skrb

Potencijali

Poticanje obrazovanja ključni je razvojni potencijal Grada Dubrovnika. Na području grada Dubrovnika u planu je izgradnja i rekonstrukcija objekata dječjih vrtića i škola kako bi se osigurala infrastruktura kao osnovni uvjet za odgoj i obrazovanje najmlađih.

Kultura Grada Dubrovnika važan je dio društvenog života i njegove turističke ponude. Postoji potencijali za daljnu turističku promociju grada kao područja povoljnog za filmske produkcije visokobudžetnih međunarodnih filmova i serija.

Potencijali razvoja sporta prepoznati su kroz povećanje financiranja za sport u vidu ulaganja i unaprjeđenja sportskih objekata i sportskih manifestacija.

Potrebe

U vidu odgoja i obrazovanja ključno je omogućiti infrastrukturu te kvalitetno nastavno osoblje što je Grad Dubrovnik uvrstio u svoje planove.

Daljnje ulaganje u kulturne i sportske organizacije te infrastrukturu potrebno je kako bi se turistička sezona mogla produžiti na cijelu godinu (kroz sportske i kulturne manifestacije), a time bi podigli svijest građana o važnosti sporta i kulture.

4. Popis prioriteta djelovanja

Prioritet 1. Jačanje otpornosti gospodarstva i povećanje ulaganja u održivo i digitalno gospodarstvo

Glavni cilj je ojačati otpornost gospodarstva i povećati ulaganja u održivo i digitalno gospodarstvo na području Grada Dubrovnika. Otpornost gospodarstva jedno je od ključnih prioriteta kojim se planira bolje pripremiti gospodarstvo na izazove u budućim razdobljima uz bolje iskorištavanje mogućnosti koje pruža zelena i digitalna tranzicija. Pritom je važno potaknuti veću razinu primjene novih tehnologija, koje su glavni pokretači rasta i razvoja najrazvijenijih subjekata u gospodarstvu.

Dugoročno jačanje otpornosti i konkurentnosti gospodarstva Grada Dubrovnika može se ostvariti kroz kontinuirana ulaganja u poboljšanje poslovnog okruženja i u kvalitetu i promidžbu lokalnih proizvoda i usluga. Osim toga, zbog visoke ovisnosti gospodarstva o turizmu, potrebno je usmjeriti dio ulaganja i u ostale sektore. U području turizma fokus aktivnosti treba biti na boljem strateškom upravljanju, poticanju „zelenog i pametnog“ turizma, razvoju slabije razvijenih turističkih područja, razvoju selektivnih oblika turizma (npr. zdravstveni i nautički turizam) te na daljnjem produljenju turističke sezone. Sustavno poticanje novih tehnologija, digitalizacije i inovativnosti poduzetnika preduvjet je za budući rast. Posebno će se promicati poticanje inovativnih rješenja za potrebe turističkog razvoja. Prilika za unaprjeđenje postojećih načina poslovanja poduzetnika pruža se i u znatnom povećanju mogućnosti za financiranje projekata kroz EU fondove. Za to je potrebno ostvariti bolju suradnju javnog, privatnog i znanstveno-obrazovnog sektora te civilnog društva.

Prioritet će se realizirati kroz provedbu sljedećih posebnih ciljeva:

1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja

1.3. Poboljšanje konkurentnosti u turizmu, poljoprivredi, akvakulturi i ribarstvu

Najvažniji provedbeni mehanizmi uključuju pripremu projekata koji će se kandidirati na natječaje središnjih državnih tijela kao i tijela EU te provedbu aktivnosti koji se financiraju putem proračuna Grada Dubrovnika. Planirana je provedba projekata i mjera usmjerenih na poboljšanje kvalitete proizvoda i usluga, njihove tržišne prepoznatljivosti i poduzetničke infrastrukture te na povećanje broja poduzetnika, visine ulaganja i međusobnog povezivanja poduzetnika.

Pokazatelji:

- Broj obnovljenih ljetnikovaca, u planu je poboljšati disperzirati turističku ponudu na okolna mjesta, do 2025. planirano je obnoviti 2 ljetnikovca.
- Broj potpora tradicijskim obrtima, potpore tradicijskim obrtima se daju kako bi se tradicija što duže zadržala te time obogatila naša lokalna ponuda. Grad Dubrovnik je 2021. godine isplatio 48 potpora, a do 2025. planira isplatiti 211 potpora.
- Broj potpora razvoja ženskog poduzetništva – navedenim pokazateljem namjera je potpomoći žensko poduzetništvo. U 2021. godini nije bilo isplata, ali se do 2025. planira isplatiti 140 potpora.

Prioritet 2. Poboljšanje kvalitete života te unaprjeđenje ljudskog kapitala

Glavni cilj je poboljšanje kvalitete života i unaprjeđenje ljudskog kapitala kroz provedbu postojećih i razvoja novih programa u područjima obrazovanja, kulture, zdravstva, socijale, sporta i rekreacije. Jedna od najistaknutijih potreba je povezivanje sektora obrazovanja s tržištem rada kako bi se osigurala zapošljivost radne snage, društvena uključenost stanovnika i povećanje produktivnosti gospodarstva. Važna stavka ovog prioriteta je i nastavak provođenja postojećih i uvođenje novih mjera u području demografije.

Osnovna analiza pokazala je kako su potrebna sve veća ulaganja u poboljšanje kvalitete života i unaprjeđenje ljudskog kapitala. To se posebno odnosi na ulaganja u demografske mjere kako bi se potaknuo demografski razvoj grada.

Prioritet će se realizirati kroz provedbu sljedećih posebnih ciljeva:

2.1. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti društvenih usluga

2.2. Poticanje demografskog razvoja

Pokazatelji:

- Broj novouređenih javnih trgova – u 2021. godini nije bilo novouređenih javnih trgova dok će ih se do 2025. godine urediti 2.
- Broj novouređenih dječjih igrališta – u 2021. godini nije bilo novouređenih igrališta, ali se do 2025. planira urediti 5.
- Broj stanova u vlasništvu JLS u zakupu – kroz projekt Stanogradnje planira se do 2025. godine izgraditi 50 novih stanova koj
- i će biti u vlasništvu Grada Dubrovnika.

Prioritet 3. Očuvanje okoliša, poboljšanje povezanosti i održivo korištenje baštine

Glavni ciljevi prioriteta 3. su očuvanje okoliša kroz unaprjeđenje gospodarenja vodom i otpadom i smanjenje upotrebe fosilnih goriva i emisije stakleničkih plinova; poboljšanje prometne povezanosti županije s ostatkom Hrvatske i susjednim državama; te osiguranje i očuvanje prirodne i kulturne baštine. Navedeni ciljevi bi se trebali ostvariti kroz ostvarivanje planova i dostizanje ciljanih vrijednosti koje su postavile RH i EU.

Grad Dubrovnik mora očuvati zdrav i raznolik morski okoliš, za što je potrebno osnažiti međunarodnu suradnju sa susjednim zemljama, koje predstavljaju potencijalni rizik za okoliš. U području energetike trebaju se nastaviti projekti energetske učinkovitosti, a potrebno je poboljšati integriranost elektroenergetske mreže s ostatkom RH te pripremiti županiju na spajanje na nacionalni plinski sustav.

Prioritet će se realizirati kroz provedbu sljedećih posebnih ciljeva:

- 3.1. Očuvanje okoliša i energetska tranzicija na što veću dobrobit lokalne zajednice
- 3.2. Poboljšanje unutarnje i vanjske povezanosti te zelene mobilnosti
- 3.3. Očuvanje, valorizacija i održivo korištenje prirodne i kulturne baštine.

Pokazatelji:

- Broj novoizgrađenih parkirališta (garaža) – u 2021. godini nije bilo novoizgrađenih garaža dok se do 2025. godine planira izgraditi 1 garaža.
- Broj m novoizgrađene javne infrastrukture – u 2021. godini nije bilo izgrađenih novih infrastrukture dok do 2025. godine planira izgraditi 8.092,03 m nove infrastrukture.
- Broj rekonstruiranih i novoizgrađenih objekata za predškolski odgoj – u 2021. godini nije bilo rekonstruiranih objekata za predškolski odgoj dok se do 2025. godine planiraju rekonstruirati 2 objekta te izgraditi 2 nova objekta.

Prioritet 4. Unaprjeđenje upravljanja razvojem

Glavni cilj je potaknuti i provoditi aktivnosti kojima će se povećati kapaciteti javnog sektora u Gradu Dubrovniku za formuliranje i provedbu javnih politika koje u što je moguće većoj mjeri doprinose ciljevima plana razvoja Grada Dubrovnika. Pritom se posebna pažnja daje razvoju sustava prostornog planiranja na principima visokokvalitetne kulture građenja i upravljanja

imovinom kao vrlo važnim instrumentima djelovanja lokalne razine u promicanju ukupnog društveno-gospodarskog razvoja.

Postoje kontinuirane potrebe ulaganja u razvoj institucionalnih kapaciteta javnog sektora u Gradu Dubrovniku, a posebno u kontekstu doprinosa ispunjavanju ključnih nacionalnih i EU razvojnih ciljeva. Razvoj i primjena novih alata upravljanja, a posebno onih koji se temelje na digitalnim tehnologijama omogućit će znatno veće mogućnosti kvalitetnijeg djelovanja javnih institucija.

Prioritet će se realizirati kroz provedbu sljedećih posebnih ciljeva:

4.1. Razvoj sustava prostornog planiranja i upravljanja imovinom te jačanje kvalitete institucija u javnom sektoru

4.2. Povećanje sposobnosti institucija u pogledu odgovora na krizne situacije

Pokazatelji:

- Broj novoizgrađenih vatrogasnih domova – u 2021. godini nije bilo novoizgrađenih vatrogasnih domova dok se do 2025. godine planira dodatno osnažiti vatrogastvo s jednim novoizgrađenim domom.
- Broj šatora na napuhivanje – šatori za napuhivanje se planiraju nabaviti za potrebe nepredviđenih situacija. U 2021. godini nije bilo novonabavljenih šatora dok se do 2025. godine planira nabaviti 3 šatora.
- Broj nabavljenih zapovjedno komunikacijskih vozila – za dodatno osnaživanje vatrogastva u 2021. godini nije bilo novonabavljenih vozila dok se do 2025. godine planira nabaviti jedno vozilo.
- Broj službenika u Gradu Dubrovniku koji imaju pravo na elektronski potpis-digitalizacijom Gradske uprave postići će se da do 2025. godine 70 službenika ima pravo na elektronski potpis čime će se kompletno digitalizirati uprava.

5. Razvojne mjere

PODRUČJA MJERA	NAZIV MJERE I OPIS	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021	Ciljna vrijednost 2022-2025	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
1. Uređenje naselja i stanovanje	1.1. Rekonstrukcija i uređenje javnih površina	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novouređenih javnih trgova • Broj novouređenih dječjih igrališta 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 novouređenih javnih trgova • 0 novouređenih dječjih igrališta 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 novouređenih javnih trgova • 5 novouređenih dječjih igrališta 	I 813113,813944 813947, 813949	Trg i riva Suđurađ, Igralište Suđurađ, Igralište Kono, Igralište Orašac (bočalište), Igralište na Gorici, Igralište Gimnazija
	1.2. Stanogradnja	<ul style="list-style-type: none"> • Broj stanova u vlasništvu JLS u zakupu 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 stanova u vlasništvu JLS u zakupu 	<ul style="list-style-type: none"> • 50 stanova u vlasništvu JLS u zakupu 	I 813702	Solitudo, Dodjela zemljišta mladim obiteljima na Pobrežju, Mjera 30x30
	1.3. Prostorno i urbanističko planiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Broj izrađenih urbanističkih planova • Broj izmjena i dopuna prostornih planova 	<ul style="list-style-type: none"> • 19 izrađenih urbanističkih planova • 2 izmjene i dopune prostornih planova 	<ul style="list-style-type: none"> • 132 izrađenih urbanističkih planova • 8 izmjene i dopune prostornih planova 	I 811601, 811602, 811603	Prostorni urbanistički plan uređenja, Generalni urbanistički plan, Urbanistički planovi uređenja

PODRUČJA MJERA	NAZIV MJERE I OPIS	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021	Ciljna vrijednost 2022-2025	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
2. Komunalna infrastruktura	2.1. Održavanje i unapređenje javnih površina kroz ulaganje u infrastrukturu	<ul style="list-style-type: none"> • m novoizgrađene javne infrastrukture • Broj novoizgrađenih parkirališta (garaža) 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 m novoizgrađene javne infrastrukture • 0 novoizgrađenih parkirališta (garaža) 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.092,3 m novoizgrađene javne infrastrukture • 1 novoizgrađeno parkiralište(garaža) 	I 813805, 813112, 813308, 813109, 813203, 813309	Javna rasvjeta Stara Mokošica i Štikovica, Serpentine Srđ, Održavanje čistoče javnih površina, Održavanje javne rasvjete unutar zidina i van zidina, Oborinska odvodnja A. Hebranga, Rijeka dubrovačka- uređenje obalnog pojasa, Infrastruktura Solitudo, Oborinska odvodnja Montovjerna Batala, Garaža Mokošica
	2.2. Razvoj i unapređenje različitih infrastrukturnih sustava	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novoizgrađenih skloništa za životinje • Broj novoizgrađenih grobnih mjesta 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 novoizgrađenih skloništa za životinje • 0 novoizgrađenih grobnih mjesta 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 novoizgrađeno sklonište za životinje • 1641 novoizgrađenih grobnih mjesta 	I 813504, 813606, 813501	Azil za životinje, Rekonstrukcija i proširenje Lapadske obale, Groblje Dubac

PODRUČJA MJERA	NAZIV MJERE I OPIS	AKTIVNOSTI ZA POSTIZANJE MJERE	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2022. - 2025.	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
3. Odgoji obrazovanje	3.1. Modernizacija i unapređenje obrazovne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Ispođenje potrebne dokumentacije za provedbu mjere, • Priprema i izrada tehničke dokumentacije • Aktivnosti provedbe JN • Aktivnosti nadzora provedbe • Aktivnosti održavanja po isteku i završetku projekata 	• Broj rekonstruiranih objekata odgojno obrazovnih ustanova	• 0 rekonstruiranih objekata odgojno obrazovnih ustanova	• 8 rekonstruiranih objekata odgojno obrazovnih ustanova	I 813921, 813954, 813920, 813953	OŠ Mokošica nadogradnja, EO OŠ Mokošica, EO OŠ Marina Držića za djecu s posebnim potrebama, OŠ Marin Getaldić nova zgrada, OŠ Ivan Gundulić-nadogradnja, Pomoćnici u nastavi, Nabava IT opreme
	3.2. Redovna djelatnost osnovnih škola	• Aktivnosti redovnog poslovanja škola	• Broj djece koja koriste zdravu prehranu u osnovnim školama Grada Dubrovnika	• 3592 djece koja koriste zdravu prehranu	• 14368 djece koja koriste zdravu prehranu	/	Zdrava prehrana učenika
	3.3. Subvencije i stipendiranje u obrazovanju te projekti iznad pedagoškog standarda	• Prikupljanje podataka o učenicima koji mogu pristupiti navedenim programima subvencioniranja	• Broj učenika koji primaju stipendiju • Broj studenata koji primaju stipendiju • Broj djece u produženom boravku	• 44 učenik koji prima stipendiju • 135 studenata koji primaju stipendiju • 551 djece u produženom boravku	• 176 učenika koji primaju stipendiju • 540 studenata koji primaju stipendiju • 2204 djece u produženom boravku	I 805905, 805539, 805818, 805506	Stipendiranje učenika i studenata, Financiranje radnih materijala za učenike u osnovnim školama, Sufinanciranje udžbenika za učenike u srednjim školama, Produženi boravak

PODRUČJA MJERA	NAZIV MJERE I OPIS	AKTIVNOSTI ZA POSTIZANJE MJERE	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2022. - 2025.	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
4. Briga o djeci	4.1. Redovna djelatnost vrtića	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti vezane za redovnu djelatnost vrtića 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj djece u gradskim vrtićima 	<ul style="list-style-type: none"> • 1661 djece u gradskim vrtićima 	<ul style="list-style-type: none"> • 6.644 djece u gradskim vrtićima 	O 805301	Sufinanciranje redovne djelatnosti vrtića
	4.2. Unapređenje uvjeta za predškolski odgoj	<ul style="list-style-type: none"> • Ishođenje potrebne dokumentacije za provedbu mjere, • Priprema i izrada tehničke dokumentacije • Aktivnosti provedbe JN • Aktivnosti nadzora provedbe • Aktivnosti održavanja po isteku i završetku projekata 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj rekonstruiranih objekata • Broj novoizgrađenih objekata 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 rekonstruiranih objekata • 0 novoizgrađenih objekata 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 rekonstruirani objekt • 2 novoizgrađeni objekt 	I 813915	Vrtić Pčelica rekonstrukcija, Vrtić Komolac- izgradnja, Nadogradnja dječjeg vrtića u Zatonu, Vrtić Gruž- izgradnja

PODRUČJA MJERA	NAZIV MJERE I OPIS	AKTIVNOSTI ZA POSTIZANJE MJERE	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2022. - 2025.	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
5. Socijalna skrb	5.1. Aktivnosti vezane za pružanje socijalne skrbi osjetljivim skupinama	<ul style="list-style-type: none"> Ishođenje potrebne dokumentacije za provedbu mjere, Priprema i izrada tehničke dokumentacije Aktivnosti provedbe JN Aktivnosti nadzora provedbe <ul style="list-style-type: none"> Aktivnosti održavanja po isteku i završetku projekata 	<ul style="list-style-type: none"> Broj novih kreveta u domovima za starije i nemoćne Broj mjesta za dnevni boravak starijih osoba Broj izgrađenih ili rekonstruiranih jedinica u smještaju kao vidu deinstitutionalizacije 	<ul style="list-style-type: none"> 0 novih kreveta u domovima za starije i nemoćne 0 mjesta za dnevni boravak starijih osoba 0 izgrađenih ili rekonstruiranih jedinica u smještaju kao vidu deinstitutionalizacije 	<ul style="list-style-type: none"> 207 novih kreveta u domovima za starije i nemoćne 75 mjesta za dnevni boravak starijih osoba 53 izgrađenih ili rekonstruiranih jedinica u smještaju kao vidu deinstitutionalizacije 	I 813917, 806607	<p>Dom za starije i nemoćne ispod OB Dubrovnik, Građevina za pružanje soc. usluga u zajednici (Prihvatilište za beskućnike), Održavanje liftera za OSI, Unapređenje i opremanje građevine za pružanje soc. usluga u zajednici Grada Dubrovnika, Centar za pružanje usluga u zajednici (Orašac)</p>
	5.2. Subvencije, pomoći i donacije	<ul style="list-style-type: none"> Prikupljanje statističkih podataka vezano za pojedini pokazatelj Praćenje korisnika mjera Praćenje pravnog okvira Donošenje odluke o korištenju mjere 	<ul style="list-style-type: none"> Broj korisnika dodatka na mirovinu Broj korisnika dodatka na invalidninu Broj korisnika pučke kuhinje 	<ul style="list-style-type: none"> 2274 korisnika dodatka na mirovinu 395 korisnika dodatka na invalidninu 153 korisnika pučke kuhinje 	<ul style="list-style-type: none"> 9000 korisnika dodatka na mirovinu 1580 korisnika dodatka na invalidninu 600 korisnika pučke kuhinje 	<ul style="list-style-type: none"> 806504, 806502, 806505, 806512, 806513, 806519, 806509, 806503, 806526, 806812, 806815, 806605, 806602 	<p>Subvencioniranje studentskih autobusnih karata, Smještaj ugroženih skupina u privremeno prihvatilište, Prehrana u pučkoj kuhinji, Pomoć kod grijanja, Jednokratne novčane pomoći, Troškovi stanovanja obiteljima i samcima, Dar djeci samohranih roditelja, Troškovi pogreba, Subvencioniranje udruga soc. skrbi, Dodatak umirovljenicima, Novčana pomoć starijima od 65, Skrb o hrvatskim braniteljima, Poboljšanje uvjeta stanovanja, Mjere iz strategije za osobe s invaliditetom, Novčana pomoć korisnicima osobne invalidnine, Specijalizirani prijevoz za osobe s invaliditetom, subvencioniranje projekata i programa udruga osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju</p>

PODRUČJA MJERA	NAZIV MJERE I OPIS	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021	Ciljna vrijednost 2022- 2025	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
6. Primarna zdravstvena zaštita	6.1. Pružanje nadstandarda zdravstvenih usluga	• Broj korisnika projekta "Dubrovnik zdravi grad"	• 15.000 korisnika projekta "Dubrovnik zdravi grad"	• 50.000 korisnika projekta "Dubrovnik zdravi grad"	O 806601, 806609, 806907	Dubrovnik zdravi grad (zdravstvena ambulanta na Koločepu, pedijatrijska ambulanta u Mokošici, Medicinski biokemijski laboratorij u Mokošici, Interventni tim Elafiti), Ulaganje u medicinsku opremu

PODRUČJE MJERE	NAZIV MJERE I OPIS	AKTIVNOSTI ZA PROVEDBU MJERE	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2022. - 2025.	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
7. Kultura, tjelesna kultura i sport	7.1. Ulaganje u zaštitu kulturne baštine i očuvanje i promociju kulturnih i povijesnih vrijednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na provođenju Plana upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a • Priprema i prikupljanje dokumentacije • Izrada tehničke dokumentacije 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj energetski obnovljenih objekata; • Broj obnovljenih vodovoda u svrhu razvoja dodatne turističke ponude 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 energetski obnovljenih objekata • 0 obnovljenih vodovoda u svrhu razvoja dodatne turističke ponude 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 energetski obnovljen objekt • 1 obnovljen vodovod u svrhu razvoja dodatne turističke ponude 	I 812012	Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a Starim Gradom Dubrovnikom, Digitalizacija zbirki inkunabula,EO Dom kulture Koločep, Pohrana depozitnih zbirki znanstvene knjižnice, Digitalna tranzicija znanstvene knjižnice Dubrovnik, Renesansni vodovod
	7.2. Promicanje kulture i kulturnih sadržaja	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti vezane za organizaciju i provedbu kulturnih programa 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kulturnih programa 	<ul style="list-style-type: none"> • 460 novih kulturnih programa 	<ul style="list-style-type: none"> • 2.221 novih kulturnih programa 	O 812001, 811110, 808404	Festa sv. Vlaha, Zimski festival, Dubrovačke ljetne igre, Festivalski program Dubrovačkog simfonijskog orkestra, Središnje godišnje izložbe Dubrovačkih muzeja, Programi obilježavanja obljetničkih godina, DU Card
	7.3. Brendiranje Dubrovnika kao sportske destinacije	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti organizacije i financiranja manifestacija u svrhu osnaživanja turističke ponude i produžavanja sezone na cijelu godinu 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj sudionika 	1300	20.500	O 806214, 806210	DU MOTION, Stolnoteniski turnir Dubrovnik open, Dubrovački triatlon, Teniski turnir Dub Bowl, Plivački miting Zlatni Orlando, Judo kup Dubrovnik, Automobilistička brdska utrka Auto kluba Dubrovnik Racing, Međunarodni badmintonski turnir
	7.4. Unapređenje dostupnosti sportskog društvenog i rekreacijskog sadržaja	<ul style="list-style-type: none"> • Ishođenje potrebne dokumentacije za provedbu mjere, • Priprema i izrada tehničke dokumentacije • Aktivnosti provedbe JN • Aktivnosti nadzora provedbe • Aktivnosti održavanja po isteku i završetku projekata 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novih sportskih dvorana • Broj obnovljenih društvenih centara 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 Novih sportskih dvorana • 0 obnovljenih društvenih centara 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 Nove sportske dvorane • 1 obnovljenih društvenih centara 	I 813938, 813927, 813936, 813924, 813933	Bočarska dvorana Komolac, Igralište Komolac, Multifunkcionalna dvorana G. Polje, Tenis centar Lapad, Uređenje sportsko rekreacijske površine Zaton, Baraka u Mokošici, Rekonstrukcija Doma kulture u Zatonu, Sportska dvorana OŠ Orašac

PODRUČJE MJERE	NAZIV MJERE I OPIS	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021	Ciljna vrijednost 2022-2025	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
8. Zaštita i unapređenje prirodnog okoliša	8.1. Uređivanje vanjskog okoliša i javnog prostora	• Broj novouređenih parkova	• 0 novouređenih parkova	• 4 novouređena parka	I 813950, 813111, 813945	Park Pile, Park ispod Platana na Pilama, Park Gradac, Park i dječje igralište Montovjerna, Park Đorđić Mayneri
	8.2. Podizanje svijesti o zaštiti okoliša	• Broj izrađenih dokumenata	• 1 izrađeni dokument	• 7 izrađenih dokumenata	O 811701, 811705, 811707, 811708	Projekti očuvanja bioraznolikosti, georaznolikosti, krajobrazne raznolikosti te georaznolikosti, Zaštita izvorišta na području Grada Dubrovnika, Izrada krajobrazne studije, Projekt uklanjanja krovnih pokrova koji sadrže azbest
	8.3. Unaprjeđenje energetske učinkovitosti	• Broj energetske unaprijeđenih objekata	• 0 energetske unaprijeđenih objekata	• 9 energetske unaprijeđenih objekata	I 814002	EO Zgrade pred dvorom-Luža, Povećanje kapaciteta za proizvodnju solarne energije u vlasništvu Grada Dubrovnika (OŠ Lapad, OŠ Montovjerna, OŠ A. Masle, OŠ I. Gundulić, DV Ciciban, DV Palčica, sportska dvorana Gospino polje) EO Sportska dvorana, Obnova javne rasvjete sa 7000 energetske učinkovitih rasvjetnih tijela

PODRUČJE MJERE	NAZIV MJERE I OPIS	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021	Ciljna vrijednost 2022-2025	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
9. Protupožarna i civilna zaštita	9.1. Poboljšanje opremljenosti i kapaciteta protupožarnih snaga u svrhu zaštite i prevencije od prirodnih nepogoda	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novoizgrađenih vatrogasnih domova • Broj nabavljenih šatora na napuhivanje • Broj nabavljenih zapovijedno komunikacijskih vozila 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 novoizgrađeni vatrogasni dom • 0 nabavljenih šatora na napuhivanje • 0 nabavljenih zapovijedno komunikacijskih vozila 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 novoizgrađeni vatrogasni dom • 3 nabavljenih šatora na napuhivanje • 1 nabavljeno zapovijedno komunikacijsko vozilo 	I 813922, 815110	Izgradnja vatrogasnog doma DVD Zaton, E-Citijens, Nabava vatrogasne opreme

PODRUČJE MJERE	NAZIV MJERE I OPIS	AKTIVNOSTI ZA PROVEDBU MJERE	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2022. - 2025.	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
10. Promet i održavanje javnih prometnica	10.1. Izgradnja novih i unapređenje postojećih prometnica	<ul style="list-style-type: none"> • Ishođenje potrebne dokumentacije za provedbu mjere, • Priprema i izrada tehničke dokumentacije • Aktivnosti provedbe JN • Aktivnosti nadzora provedbe • Aktivnosti održavanja po isteku i završetku projekata 	• Broj km novih javnih prometnica	• 0 km novih javnih prometnica	• 11,095 km novih javnih prometnica	I 802603, 813602, 813604, 813607, 813605, 816004	Cesta Tamarić, Osojnik- Ljubač, Gornja sela, Nuncijata, TT blok, Park 'n' Ride, Raskrižje vatrogasni dom Zaton, cesta iza zgrada Kineskog zida, sanacija Splitski put, Modernizacija semafora
	10.2. Modernizacija i unapređenje prometnih oblika	<ul style="list-style-type: none"> • Ishođenje potrebne dokumentacije za provedbu mjere, • Priprema i izrada tehničke dokumentacije • Aktivnosti provedbe JN • Aktivnosti nadzora provedbe • Aktivnosti održavanja po isteku i završetku projekata 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novih električnih teretnih bicikli za potrebe javnih tvrtki • Broj novih električnih brodskih tramvaja 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 Novih električnih bicikli • 0 Novih električnih brodskih tramvaja 	<ul style="list-style-type: none"> • 4 Nove električne bicikle • 2 Nova električnih brodskih tramvaja 	R 815105	City Changer Cargo Bike, Električni brodski tramvaj, Elafiti Gate, Uspostava zona zagušenja prometa u kontaktnoj zoni Grada

PODRUČJE MJERE	NAZIV MJERE I OPIS	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021	Ciljna vrijednost 2022-2025	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
11. Gospodarski razvoj	11.1. Poticanje razvoja gospodarstva i turizma	<ul style="list-style-type: none"> • Broj poduzetnika u poduzetničkom inkubatoru 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 poduzetnika u poduzetničkom inkubatoru 	<ul style="list-style-type: none"> • 14 poduzetnika u poduzetničkom inkubatoru 	<ul style="list-style-type: none"> ○ 810007, 815003, 815008, 815005 	Respect the city, Smart city, Start up akademija, Poduzetnički inkubator, Izgradnja IT zone-Pobrežje
	11.2. Subvencije poduzetnicima i poljoprivrednicima	<ul style="list-style-type: none"> • Broj potpora tradicijskim obrtima • Broj potpora razvoja ženskog poduzetništva 	<ul style="list-style-type: none"> • 48 potpora tradicijskim obrtima • 0 potpora razvoja ženskog poduzetništva 	<ul style="list-style-type: none"> • 211 potpora tradicijskim obrtima • 140 potpora razvoju ženskog poduzetništva 	<ul style="list-style-type: none"> ○ 801308, 801301, 801321, 301309, 801307 	Potpore tradicijskim obrtima, Subvencioniranje zapošljavanja pripravnika, otkup rogača, Subvencioniranje projekta Malvasija, Potpore razvoju ženskog poduzetništva

PODRUČJE MJERE	NAZIV MJERE I OPIS	AKTIVNOSTI ZA PROVEDBU MJERE	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2022. - 2025.	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
12. Lokalna uprava i administracija	12.1. Unapređenje i modernizacija lokalne uprave	<ul style="list-style-type: none"> • Prikupljanje potrebnih podataka • Razrada principa uvođenja nove mjere 	• Broj službenika u Gradu Dubrovniku koji imaju pravo potpisa	• 0 osoba u Gradu Dubrovniku koji imaju pravo potpisa	• 70 službenika u Gradu Dubrovniku koji imaju pravo potpisa	O 815012	Uvođenje elektronskih pečata i potpisa, Participativno budžetiranje

PODRUČJE MJERE	NAZIV MJERE I OPIS	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2021	Ciljna vrijednost 2022-2025	Proračunska stavka	Izdvojeni projekti
13. Demografija	13.1. Poticajne demografske mjere	• Broj potpora za djecu	656	2.600	○ 806506	Dar za novorođeno dijete, Dar za treće dijete
	13.2. Potpora za najam stana mladima	• Broj potpora za najam stana mladima	229	916	○ 806508	Potpورا za najam stana mladima

6. Praćenje, izvještavanje i vrednovanje

Praćenje i izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave sastavni dio je procesa strateškog planiranja. Praćenje provedbe akata strateškog planiranja obuhvaća proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati uspješnost provedbe mjera akta strateškog planiranja. Izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja proces je pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na razini JLS te široj javnosti o statusu provedbe strateškog akta.

Gradonačelnik Grada Dubrovnika donio je Odluku o imenovanju lokalnog koordinatora za obavljanje i koordinaciju poslova izrade Provedbenog programa Grada Dubrovnika – Dubrovačku razvojnu agenciju DURA-u.

Lokalni koordinator obavlja sljedeće poslove:

- Koordinira i nadzire izradu Provedbenog programa Grada Dubrovnika sukladno čl. 26. Zakona po ovlaštenju gradonačelnika Grada Dubrovnika;
- Provjerava usklađenost Provedbenog programa Grada Dubrovnika s aktima strateškog planiranja više ili jednake hijerarhijske razine i o tome podnosi izvješće gradonačelniku Grada Dubrovnika i Koordinacijskom tijelu;
- Nadzire i prati provedbu Provedbenog programa Grada Dubrovnika te izvješćuje gradonačelnika Grada Dubrovnika, regionalnog koordinatora i Koordinacijsko tijelo o provedbi;
- Suraduje s Koordinacijskim tijelom i regionalnim koordinatorima na poslovima vezanim uz Provedbeni program Grada Dubrovnika.

Na godišnjoj osnovi, krajem svake kalendarske godine, a najkasnije do 20. prosinca revidirat će se Provedbeni program Grada Dubrovnika. Praćenje provedbe odvija se tako da odgovorna osoba priprema godišnja izvješća o provedbi. Sva izvješća o aktivnostima praćenja i izvještavanja Provedbenog programa Grada Dubrovnika bit će objavljena na službenim internetskim stranicama Grada.

Ciljevi praćenja i izvještavanja su sljedeći:

- sustavno praćenje uspješnosti provedbe mjera akta strateškog planiranja,
- učinkovito upravljanje provedbom akta strateškog planiranja i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvješćivanja,

- pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i revizije akta strateškog planiranja kroz analizu učinka, ishoda i rezultata provedenih mjera,
- utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe akta strateškog planiranja,
- povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata,
- osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

7. Popis slika

Slika 1. Prostorna pokrivenost područja svjetskog dobra, kontaktne zone i okruženja.....	5
Slika 2. Organizacijska struktura Grada Dubrovnika.....	8
Slika 3. Ocjena proračuna Grada Dubrovnika – istraživanja Instituta za javne financije.....	12

8. Popis tablica

Tablica 1. Stanovništvo prema starosti i spolu	11
Tablica 2. Pokazatelji razvijenosti Grada Dubrovnika.....	13
Tablica 3. Zona gospodarske namjene- poslovne, izvan užeg urbanog područja Grada Dubrovnika.....	14
Tablica 4. Zone poslovne namjene i građevinskog područja za proizvodno-obrtnu namjenu određena Prostornim planom uređenja Grada Dubrovnika.....	14
Tablica 5. Objekti prema kategorizaciji u Dubrovniku.....	26
Tablica 6. Vrste smještajnih objekata u Dubrovniku.....	26
Tablica 7. Broj dolazaka i broj noćenja po godinama u Dubrovniku.....	27
Tablica 8. SWOT analiza.....	37